

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Na trasec se gibljejo od znamenite postojanke na cesti 24 vta., sil kar je isto, 1 km dolga, kontinuirni prostora stane 16 vta. Za velikost ogleda primeren pogled. V edinstveni stani benedi 5 vta. Firke in starike vate postojanke 24 vta., izjave iz Postojna 16 vta. — Iskanje se sprejemajo do tečajev ogleda. — Neznane reklamacije se morajo

Ruska revolucija je popolnoma prišla pod oblast socialistov. Ob njenih zmagi meseca marca so stale meščanske, kmetijske in delavske stranke v bratski slogi. Meščanske stranke so celo prevladovali. Rodzianko, Gučkov, Miljukov in drugi voditelji ruske revolucije so zastopniki liberalnih meščanskih strank.

Počasi pa se je javna oblast vedno bolj ponomikala na levo, dokler ni popolnoma prešla v roke revolucionarnega delavstva. Kerenski, ki je skoro pol leta vodil usodo Rusije, je sicer tudi socialist, toda ne mednarodnen socialist. Njegovo žarko narodno čutenje mu je narekovalo pripravnost, da je sklepal pogodbe z liberalnimi meščanskimi strankami. Njegova vlada je bila mešana, sestavljena iz zastopnikov delavcev, kmetov, kapitalistov, industrijalcev in trgovcev.

Proti Kerenskemu pa se je dvignil skrajni socializem, ki mu na Ruskem pravijo boljševizem. — Boljševiki so najradikalnejši socialisti, ki zahtevajo in se tudi potegujejo za to, da se takoj izvršijo vse, tudi najvišje zahteve socialističnih nauk in sanjarij. Njihov program vsebuje kot bistveno in najvažnejšo točko zahtevo, naj se zemlja razdeli med brezposestne delavce, naj vso oblast v državi vzame v svoje roke brezpravno in brezposestno delavstvo, ki naj uprizori splošno družabno revolucijo. Ruski družabni revoluciji bi naj sledila revolucija v vseh državah v Evropi in tudi v drugih delih sveta. Tako bi bil konec vojske. Ali bo namreč revolucija ubila vojsko ali pa bo od vojske ubita.

Glavni glasnik tega nauka je Lenin, ki je uprizoril upor proti Kerenskem. Ker se je Leninu pridružil velik del vojaštva, zlasti posadka v Petrogradu, mornarica v mestu Reval v Finskem zalivu in finske čete, je zmagal. Kerenski je moral bežati in čeprav se je trudil s pomočjo vdanega mu vojaštva zopet dobiti v svoje roke oblast v Petrogradu, se mu ni posrečilo. Premagan je in na pobegu. Bajе hoče v inozemstvo.

Sedaj so torej na vrhu boljševiki, vsaj v Petrogradu in v nekaterih drugih mestih. Do moči so prišli skozi kri, ki je tekla po ulicah v Petrogradu in v Moskvi. V Moskvi je bilo kakor poročajo angleški listi, do 14. novembra ubitih 3000 ljudi, in sicer večinoma mirno ljube, meščanov. Še več jih je

bilo umorjenih v Petrogradu. Tako upeljavajo boljševiki svojo človeštvo osrečujočo vladno. Za usodo domovine in ruskega naroda nimajo nobenega smisla. Duh, ki prevladuje v tej stranki, je mednarodni, tuj vsakemu napadu mu čutu. Voditelji so židovskega pokolenja. **Lenin** je privzeto ime; voditelj boljševikov se s pravim imenom piše Zederman in je žid. Njegov glavni pomagač Trockij je tudi žid, in njegovo pravo ime je Bronstein. Vladarji in gospodarji Rusije so torej sedaj židje. Vrhtega so na sumu, da so podkupljeni s tujim denarjem. Nemški neodvisni socialistični voditelj poslanec Haase je javno izpovedal, da je Lenin kupljen z nemškim denarjem.

Kako dolgo bo trajala slava in moč boljševikov, se vsled zamotanih ruskih razmer in bornih in nasprotujočih si poročil ne da reči. Da se boljševiki ne čutijo dovolj močnih, se vidi iz tega, ker se trudijo, da bi upostavili vlado, ki bi bila sestavljena ne samo iz boljševikov, marveč iz vseh socialističnih strank. Nevarnost jim preti zlasti od narodno čutečega vojaštva. Kozaki general Kaledin zbira svoje kozake, da bi z njimi udaril na Petrograd in na Lenina. Zasedel je s svojimi četami pokrajino ob reki Don, kjer so premogovniki, iz katerih se dobiva premog za železnice. Vrh tega zadržuje na železnici živila, določena za Petrograd. Z gladom hoče mesto odvrniti od boljševizma. Bajce sodeluje s Kaledinom nekdanji vrhovni ruski poveljnik veliki knez Nikolaj Nikolaievič.

Ruske zmede se torej ne bo kmalu konec. V sled tega je pa tudi treba upanje na mir odložiti v bodočnost. Dokler namreč ne bo na Ruskem dovolj močne, vso državo zastopajoče vlade, dotlej ni govoriti o mirovnih pogajanjih, ki bi obljubljala uspeh. Socialistične stranke, druga drugo porivajoče in odpirajoče, niso vsa Rusija, temveč le majhen del. Za hrbtom Rusije pa še tudi preži lokavi Japonec, ki je kot zvesti vdanik četversporazuma pripravljen o potrebnem času s svojim bičem vdariti po ruski revoluciji.

Cesarski namestnik grof Clary zahteva od kmetov mesti.

Cesarski namestnik grof Clary je razposlal podrejenim uradom odlok, v katerem zahteva, da mo-

rajo okrajna glavarstva z vso silo in odločnostjo zahtevati od kmetov oddajo masti. Grof Clary pravi v tem odloku, da se mora izvršiti oddaja masti z vso natančnostjo in strogostjo, ne glede, ali pride masti tudi odkod drugod ali ne. Za oddajo se ne sme dovoliti nikakega odloga, ker grof Clary pričakuje, da bodo kmetje že prihodnje tedne začeli klati svinje. Grof Clary naroča okrajnim glavarstvom, naj se v slučajih, če bi kmet ne hotel oddati masti, poslužijo pomoči orožništva ter naj nastavijo posebne nadzorne uradnike. Gospod namestnik upa, da se bo s pomočjo sile posrečilo okrajnim glavarstvom s primerno odločnostjo zadostiti namestniškemu odloku in streti vsak odpor. Čim več masti bodo okrajna glavarstva dobila od kmetov, temveč masti bodo potem mesta in drugi kraji dobili od namestnije. Grof Clary uradov. Kot prevzemni urad za oddano mast je py pravi ob koncu, da so za takojšnjo strogo izvršitev tega odloka osebno odgovorni voditelji podrejezopet postavljena znana „štajerska nakupovalna družba.“

Clary v duhu vidi kmetske shrambe polne špeha in dišeče masti. Gospod grof si predstavlja kmetске svinjake, v katerih se kotlajo sami debeli prašiči. Po njegovem mnenju ne gre, da bi kmet sam zavžival te zemeljske dobrôte. In zaukazal je okrajnim glavarjem, naj se, če ne drugače, s silo kmetu odvzame mast.

Svetujemo grofu Claryju, da se potruži v kak kmetski svinjak. Tam ne bo našel domnevanih debelih prašičev, ampak večinoma le borne in suhe živali, ki bodo dale kmetu le meso in prav malo masti. Kako pa naj naše kmetice odebeliijo svinje? Z žitom se ne sme krmiti, ker se ga je toliko odvzelo, da ga še za seme primanjkuje. Krompir se tudi ravno zadnji čas odvzema z vsi silo. Pusti se ga tako

Vojni spomini.

James Gales.

(Dalje.)

Odkorakali smo iz Bežave še pred svitom in prekoricali bukovinsko mejo pri vasi Babin. Stopili smo tedaj prvič na tla deželice, ki je skoro po vsem podobna, če ne že jednaka, naši slovenski domovini. Dičijo jo kot Slovenijo z gozdovi poraščeni griči, na gosto je posejana z velikim številom bogatih vasi. Zastopani so v njej menda vsi avstrijski jeziki, vse veroizpovedi in narodnosti. Saj se je je ravno radi te mešanice oprijel priimek: mala Avstrija.

Meni ugaja Bukovina nad vse, kar se tiče krajev in prebivalstva. Prebivalci so razen Židov zdravo-krepke rasti, dobrosrčni, prijazni in zvečine imoviti, ker je deželica posebno ob Dnjestrju še skoraj rodovitnejša nego Galicija.

Marširali smo skozi Zastawno, mimo vasice Jourkoutz (rusinski Jurkowci) v vas Pohorloutz (Pohorloutz). Tukaj smo si odpočili en dan, v noči naslednjega dne smo se plazili skozi vas Okna v bližino Dnjestra. To pot in nekaj doživljajev sem že popisal pod naslovom „Hlače.“ V teh postojankah nismo uživali nič kaj prijetnega, ker nas je preveč siliha sovražna artilerija ter nas mučila neznosna vročina. V vročini so se pa plodile črne muhe, katerih nadležnost po dnevi in po noči nismo občutili nikjer tako kakor v Bukovini. Ob Dnjestrju je te golazni

nepopisno veliko, da se jej ne more človek sploh ubraniti. Naročili smo si pozneje iz Černovic tanke mrežice za obraz in roke, sicer bi bilo izključeno, kaj po dnevu pisati ali čitati. Saj ni čuda, da so se ti črnuhasti sitneži tako razmnožili, so pač uživali preobilno hrane mrtvih trupel, ki so se solnčila v o-mamljivo sladkem smradu med našimi in ruskimi tarki.

Lahen poletni vetrič, ki je potresaval komaj vidno listje na drevju, je naganjal sedaj nam in zo pet Rusom smrda s celimi roji muh. Slednjič je to pihljanje muh in smrdu že začelo predsedati ruskim nosovom. Približal se je njih odposlanec z belo zastavico našim postojankam in oddal pismo. Divizija je dovolila premirje za nekaj ur, da se pokopljejo ti mrličji ter se prežene ostudni smrda z muhami vred.

Za časa premirja smo se prijateljsko pogovarjali z ruskimi častniki, kakor bi se ne bili sploh nikoli bojevali ter pobijali med seboj. Po preteku odločenega roka se je potuknil vsak v svoj zakop; krogle so počele brundati nad glavami svojo staro smrtno pesem.

Polkovni štab se je bil nastanil pod mostom vo-
zne ceste. O kaki vodi ali mokroti ni bilo tukaj niti
sledu, čisto suho je bilo ter precej zavarovano pred
pozdravi artilerije.

Nekega popoldne se je vendar le pooblačilo in vplil se je dež kot bi poveznil na zemljo polno vedro. Pod mostom smo bili pod streho; nikdo se ni domislil, da bi znal potoček narasti vsled deževja in tudi nas nekoliko omočiti. Zunaj je še vedno vlivalo, grmelo in bliskalo, da smo se tiščali skupaj kakor preplašene ovce. Kar prišumi nekaj od levece. Še pred

no smo se utegnili dobro ozreti, nas je že hladila potočnica preko kolen. Na plano smo je ubrali na dež med blisk in grom. Pozabili smo bili pod mostom vso prtljago, s to je pač odromala voda za vedno z Bogom. Odslej se nismo tišali več pod most, ampak smo se preselili kar v prve järke ob ovinku ceste.

Izvolitev tega prostora je bila presneto neugodna, ker nas je obmetaval sovražnik z artilerijo ravno od strani. Je itak pravzaprav vse jedno, če se puca na človeka od spredaj, od strani ali od zadej. Nekako prirojeno je pač umrljivemu zemljanu, da pričakuje nevarnost vedno le od sprednje strani. A naravnost nekaj res nevzdržljivega je za vojaka, če ga začne smoditi ter paliti nasprotnik od strani ali celo v hrbet. Rusi so pa mojstri, kar se tiče flankiranja (streljanja od strani).

Tako so tudi nam nekega dne koj od zore do popoldne pošiljali en šrapnel za drugim v našo odprto stran. Neprestano je pokalo in treskalo, da je presedel ropot še meni, ki posedujem sicer debele in močne živce. Popoldne bi pa bil vendar le rad dremal. Da se zavarujeva s Franclom pred svinčeno točo, sva si pustila izdolbsti v obcestni breg luknjo in sva počenila v njo.

Sva že dremavsala, pa pristopica naš oberst-leutnant od bataljona, me porine malo na stran in se vsede tik mene s pripombo:

„No, zraven njega svetosti bom pa že gotovo varen.“

Neprenehoma je blebetal, ne pustivši naju pri miru, da bi spala. Artilerija nam je muzicirala kar brez presledka; častnik pa se je vedno posmihal, češ:

malo, da so mnogi, mnogi kmetje resno v skrbeh, kaj bodo dajali svojim ljudem čez zimo in na spomlad za živež in kje bodo vzeli krompir za seme. Ker se sedaj odzema krompir in se pri teh rekvizicijah skoro nikjer ne misli, da ga je treba pustiti tudi kaj za pitanje svinj, bo letos v naših krajih veliko pomanjkanje masti ne samo v mestih in industrijskih krajih, ampak tudi na kmetih. Kmet nima ne ovsene moke, ne koruznega zdroba, ne krompirja, ne žita, ne otrobov za pitanje prašičev, kljub temu pa zahteva grof Clary, da bi morali oddati letos polovico več masti, kot lansko leto!

Sveže izkopan, ne osušen krompir se mora sedaj voziti v mesta v nezavarovana skladišča, na dvorišča komisijonarjev, v mrzle ali zaduhle kleti. Bati se je, da se bo letos zopet mnogo krompirja pokvarilo in zmrznilo. Ali ne bi bilo bolje, da bi se pustilo kmetu več krompirja za pitanje, ostale množine krompirja pa bi se bolj skrbno shranile? Svinje, ki jih v vojaških svinjarijah pitajo vojaki za častniške kuhinje, dobivajo vsak dan velike množine koruznega zdroba (v Pobrežju pri Mariboru se na ta način pita za častnike okrog 100 svinj), otrobe dobijo večinoma gosposki konji. S čim torej naj kmetica opita svinje?

Take razmere vladajo na Štajerskem in tako se pri nas postopa proti kmetu pod gospodstvom cesarskega namestnika grofa Claryja!

Kmet, gospod in vojska.

(Dopis posavskega kmeta.)

„Kar na svetu živi, kmet z žuljavo roko redi“ — tako pravi stara slovenska prispovica. In ravno sedaj v tej vojski se resničnost tega pregovora najbolj spozna. Kmet se trudi od zore do mraka, da pridela potrebni živež sebi, mestu in armadi. Kmeti sinovi so večinoma vsi na fronti, kakor tudi očetje-gospodarji, doma se pa mučijo starčki, žene in otroci.

Pa pogledjmo malo po mestih! Nežni ženski spol lenari, se postavlja sedaj pred eno zrcalo, sedaj pred drugo, si premišljuje, kako se naj obleče, da je potem bolj strašilo podobna, kakor ženski. — Može so doma; prav veliko jih je oproščenih vojaške službe.

Tak mestni oproščenec se prijavi za kakega popisovalca ali nakupovalca, ki potem še ne pozna na polju, kaj je pšenica ali ječmen in ne razločuje bika od vola ali krave od telice. Drugi postane komisar za seno, da zopet brž seno rekvirira in ga spravi pod kakšen slabokrit kozolec, da tam dostikrat vse segnijo v dežju in v blatu. Na okrajnem glavarstvu seveda tudi več velja tak izvedenec, ki še žita ne pozna, samo da ima visoke pete na čevljih in da zna nekaj nemški zlobodirati.

Komisarjev in takih izvedencev je že danes toliko, da jim človek niti imena ne more vedeti. Pa so ti ljudje dostikrat taki izvedenci, ki ne vedo, kaj je oral, kaj je hektar, koliko je meterski stot žita ali krompirja, koliko je mernik in kako se posamezne vrste žita ali drugih pridelkov sejejo ali sadijo. Ni čuda, da potem določijo množino semenskega žita za celi hektar, a v resnici obseje kmet s tisto količino komaj oral. Kakega izvedenca je neki vprašala oblast, koliko potrebuje kmet krompirja, da je tako modro nasvetoval? S 100 kg krompirja bi naj mi kmetje shajali in pri tem trdo delali? Oblast grozi s kaznijo in prisilnim rekviriranjem, ako kmet ne more oddati toliko žita, krompirja ali sena, koliko ga predpiše uradnik ali komisijonar. Vprašamo grofa Claryja in okrajne glavarje, zakaj pa ne preskrbijo kmetu več petrolja in sladkorja? Ali so gledališča, gostilne, kavarne in hoteli bolj potrebni kakor kmet-

„Nič, nič! So naši, ne Rusi. Pa kaj? Saj sem ob strani njega svetosti...“

Ni še izrekel do konca besede „svetosti“, je že počilo ravno nad nami, mož je odrknil iz luknje nekaj metrov na stran. Iz rame mu je brizgnil debel curek krvi, šrapnelska krogla ga je precej v živo navrtala in mu spustila nekaj norčave krvi.

Sem ga pobral, zavlekel v luknjo in mu zadel preobilni odtok krvi. Če bi ne bil potisnil gospod mene nekoliko na stran, bi jo bil skupil tedaj jaz. „Njega svetost“ je slučajno obvarovala mene samega, ne pa šaljivega gospoda oberstleutnanta.

Ranjenec je zahteval na vsak način, da sem ga moral spremiti iz nevarnosti v vas Okna, odkoder se je odpeljal v bolnico...

Sklenil sem, da ostanem nekaj dni v selu, da se odpočijem, se umijem in enkrat pošteno na varnem prespim. Le eno popoldne sem se oddihnil, pa me je naprosil naš provijantni stotnik, naj pospremim v rusko vas Balaurutowka njegovega provijantnega poročnika, ki pelja tje kaj živila za pol našega tamkaj v rezervi ležečega bataljona. Sem mu prikimal, ker bi bil rad vsaj enkrat stopil na ruska tla.

Pregledoval sem karto in že po njej razsodil, da je dovoz v to vas po dnevu čisto izključen radi poljasnega vidika, ki bi utegnil biti malo preveč zapeljiv za rusko artilerijo. Odločila sva se s poročnikom, da se odpeljeva v obrambi ter varstvu teme. Pot na karti tje kaj je merila komaj dobrih 15 km. Tema je zaprla žrela topov. Le tuintam je peknil kak posamezen strel iz puške. Naših vozov ni celo

ska hiša? Ali ne bi bilo državi bolj v korist, ko bi tisti petrolej, pri katerem se meščani zabavajo ponoči, dobila kmetiska gospodarstva?

Naše žrtve za domovino.

Od Sv. Benedikta v Slov. gor. se nam poroča: Smrt nam je pobrala dne 19. septembra vrlega moža, očeta in cerkvenega molilca, v najlepši moški dobi 42 let, Cirila Verbnjak iz Stanjgrove. Bolezen si je nakopal na srbskem bojišču leta 1914. Kot invalid se je vrnil 28. marca 1815 k svojim domačim v veliko veselje žene in otrok. Pa to veselje je trajalo le kratko časa. Od časa, ko se je vrnil domov, je zmiraj tožil, da ga nekaj tišči v želodcu. Dne 8. sept. ga je vrgla želodčna bolezen na bolniško posteljo; s katere ni več vstal. Spreviden s sv. zakramenti za umirajoče je mirno v Gospodu zaspal. Zapustil je žalujočo ženo s tremi nepreskrbljenimi otroci.

Na južnem bojišču je padel Martin Janžekovič iz Rucmancev župnije Sv. Tomaž pri Ormožu. Bil je zelo hraber in vrl vojak v ponos vsem Slovencem. Dobil je granato v prsi in je hitro in lahko v Gospodu zaspal.

Vzgleđno krščansko Požegovo rodovino na Paki pri Vitanju je zadela svetovna vojna zelo hudo. Oba sina Janez in Jože sta žrtvovala svoje življenje, ko sta branila našo slovensko zemljo proti Italijanom. Starejši sin Janez, ki je bil že samostojen posestnik, p. d. Potočnik v Zg. Doliču in ki zapušta mlado vdovo in tri nedorasle otroke, je padel pred letom pri Lokvici, drugi sin Jožef, ki bi prevzel domače zelo obsežno posestvo, je pa izdihnil 27. avgusta t. l. ranjen v prsi, blizu Gorice. Goriška zemlja naj bo junakoma lahka, prizadetima rodbinama pa sočustvo okoličanov v tolažbo.

Dne 1. oktobra je po kratki bolezni umrl v vojaški bolnišnici v Celju značajan mož, plemenit po srcu in duhu, zvest pristač Slovenske Kmetске Zveze Janez Slimšek, doma iz Št. Petra v Savinjski dolini. Pokojnik je bil vseskozi vzor moža in očeta. Bil je splošno priljubljen, marljiv, delaven kot čebelica. Svojim otrokom je bil najboljši oče. Dal Bog, da bi se lahko vsi otroci izrazili o svojih očetih kakor njegova najstarejša hčerka: »Ata, veliko si se trudil, da si nam pripravil in ohranil častno premoženje. Pa več kot vse je vreden izgled, s katerim si nam pokazal pot v življenje.« Blagor otrokom, ki imajo za očeta takega moža! Koliko je storila neizprosna smrt hudega dobri rodbini, je nedopovedljivo. Tolazijih naj zavest, da oče že vživa plačilo pri Onem, ki ne ostane dolžan niti kupice hladne vode. Blagi rodbini Slimškovi naše iskreno sožalje!

pot opazil nobeden sovražnik, vozili smo v miru in nemoteno po lepem kolovozu in dospeli okoli 11. ure ponoči do mogočnega pogorišča.

Kakor sem pogruntal na karti in iz cele okolice, bi naj ležalo to ogromno pogorišče na ruskih tleh. Moralo je biti pred požarom nama odkazana vas Balaurutowka. Prebrskal sem vse razvaline, a nikjer živega bitja, ki bi mi znalo povedati: sva že li na cilju ali ne. Še psa in mačke nisem zasledil nikjer; le od ognja osmojeno drevje je štrlelo molče v temino in bilo v dokaz, da so bivali tukaj ljudje. O naših dveh stotnjah pa ni bilo nikakoršnega sledu. Povsod grobna tišina, ovita v za oko le malo prodirno temo. Poročnik me je vedno drezal z vprašanjem:

„Kam pa sedaj? Kje pa sva? Sva li že v Balaurutowki in kje so naši, kje sovražnik?“

Na vsa ta pomisleka vredna vprašanja sem le skomigaval z ramama ter se slednjič odločil, da ostanem na vsak način v tem pogorišču do jutranje zore, ko se bo videlo in se bova lahko porazgledala po okolici. Poiskal sem na sredini nekdanjega sela obsežno obzidje pogorele pristave. Židovje je bilo postavljeno v četverokotu z enim vhodom, precej visoko in neporušeno.

V to trdnjavo sem zapovedal zapeljati, spreči, in se podati k počitku do svita. S poročnikom sva zlezla na voz, se pokrila ter zasanjala prvič na ruskih tleh.

Iz najljudšega spanca me vzdrami naša straža, naj hitro vstanem, ker frčijo krogle že v židovje na

Iz Spodnjega Gasteraja pri Sv. Jurju v Slov. goricah se nam piše: Dne 10. t. m. je umrl po dolgoletni mučni bolezni črnovojnik in tukajšnji občinski odbornik Ignac Bauman v 42. letu starosti. Bil je zaveden Slovenec, pri vsakih volitvah je trdno stal na naši strani. Ginljivo je bilo videti, kako potrpežljivo in udan v voljo božjo je rajni prenašal svojo bolezen, katero si je nakopal na južnem bojišču. Pred ednim mesecem ga je dala vojaška uprava prepeljati iz Dunaja na njegov dom. Tako se mu je izpolnila srčna želja, da je pokopan v svoji rojstni župniji. Zapušta žalujočo ženo in mater ter 5 nepreskrbljenih otrok.

Od Sv. Petra pri Mariboru se nam piše: Ena se tebi je želja spolnila, v zemlji domači da truplo leži! Na te besede sem se spomnil ob pogrebu Jakoba Rošker dne 26. oktobra. Bil je rojen Ruperčah v Roškerjevi, sedaj Kranerjevi hiši. Zapustil je domačo hišo po svojih vojaških letih ter si iskal sreče v tujih deželah, v Belgiji in na Nizozemskem. Našel jo je in dobil svoj stalni dom v Sviči. Burja svetovne vojske ga je pa vrgla iz preljube družine, metala ga je po Poljskem, Galiciji in Sleziji in ga nesla smrtno bolnega v Maribor, kjer je njegov kader, o. kr. strelski polk štev. 26. Po hudem prehlajenju so se mu vneli možgani. Umrl je dne 23. oktobra v bolnišnici domobranskega polka v Mariboru. Spomin na gorsko Mater božjo ga je spremljal po vseh potih njegovega življenja in ko je sedaj prišel kot vojak zopet nazaj, se je večkrat izrazil, da mu pač nikjer tako ne dopade, kot doma in na Gori, kjer bi rad počival. Blagi sorodniki se mu to željo izpolnili in mu oskrbeli lep pogreb. Pokopan je pri svojih starših. Naj v miru počiva!

Dne 20. oktobra je došla iz malteške bolnišnice na južnem Tirolskem žalostna vest, da je tam dne 20. septembra umrl na posledicah dobljenih ran od granate bivši naš Orel in vzorni član mladeniške Marijine družbe, četovodja 26. strelskega polka Alojzij Anderlič iz Kačjega dolca pri Št. Petru na Medvedovem selu. Jeseni leta 1912 je bil poklican k vojakom, kot desetnik je ob začetku vojske prišel na severno bojišče; po devetmesečnem mnogem trpljenju je bil pri Kolomeji ranjen. Ko je ozdravel, je bil nekaj časa v Mariboru, nato se je udeležil lanske tirolske ofenzive. Takrat je pisal domačemu župniku: „Sprejmite na tisoče pozdravov, katere Vam pošiljamo že iz Italije. Naš trud in trpljenje je zares veliko, ali, hvala Bogu, ni zaman, ker uspehe imamo prelepe. Kmalu bomo dobili lep del zemlje, ki nam jo je pred leti iztrgal iz rok Italijan. Iz naših hribov, na katerih se nahajamo, se že prav poželjivo oziramo na lepe ravnine, ki so že ne daleč pred nami in katerim se vsak dan nekoliko približamo ter upamo, da bomo kmalu pisali razglednice iz Benetk!“ Ubogi Alojzij, kar si srčno želel, nisi več dočakal; toda, hvala Bogu, bomo kmalu dočakali mi. Vrli junak, odličen s srebrno hrabrostno svetinjo, navdušen Orel, do konca zvesti sin Marijin, počivaj v miru v daljni tujini! Spominjali smo se te solznih oči pri družbenem nauku dne 21. oktobra in dne 22. oktobra so pri sv. maši za tvoji dušni pokoj darovali tvoji tovariši polnoštevilno sv. obhajilo.

Lasbacher Franc je umrl. To najnovejšo prežalostno novico slišiš v Ivajncih pri Radgoni. Od 11. oktobra že počiva po mučni bolezni na vojaškem pokopališču v Ljubljani. Doma pa žalujejo za njim neotolažljivi starši, bolana sestra, dva brata duhovnika: Jože, župnik v Belih Vodah, Anton, mestni kaplan v Celju, in vsi, ki so ga poznali. Služil je nazadnje pri nekem topniškem polku, kjer si je tudi nakopal smrtno bolezen. Rajni je bil priden in vzgleden mladenič v vsakem oziru. Dragi Fran-

gosto kot dež. Povsod je čuti krik, hrup in peketaenje konjskih kopit.

Izmotal sem se iz nočnih ovojev, si omencal oči in nastavlil uho v noč. Res! Streljalo se je prav na gosto, kričalo in vikalo kakor pri kakem iznenađenem nočnem napadu. Sklical in zdregal sem na noge vse trensko moštvo, ga razvrstil ob obzidju z za strel pripravljenimi puškami in se postavil sam na prežo z navitim samokresom. Pošepnil sem še hitro vojakom:

„Streljati le tedaj, če bi požnoral jaz prvi posovražniku!“

Prežali smo napeto, prisluškovali in švigali z očmi preko obzidja, odkod bi se nam pač mogel pripaziti kak osumljenec. Bojni hrup je pojenjalval razločno slišno; le tuintam je še tlesnil kak strel posamič.

Že smo si oddihavali nekako pomirjeno, ko nam udari v uho šklebet konjskih kopit v smeri kolovoza, ki vodi mimo našega židovja. Vedno razločneje, vedno jasneje je peketalo po osušeni kolovozni zemlji naravnost proti nam. Roke vseh so se hlastno oprijele orožja; sapo smo pridržali v negotovem pričakovanju: Kedo in kaj?

Izza ovinka kolovoza se je prikazal prvi jezdec. Metal je glavo in oči na okrog kot ris. Sledili so mu drugi, bilo jih je mnogo, jezdila sta po dva in dva za prvim, ki je očitno bil njihov vodja. Bili so oddaljeni kakih 60–80 korakov; spoznal sem jih, največje krvoloke ruske armade — Čerkeze!

(Konec sledi.)

ček! Sel si za Safaričevim Tonetom tje, kjer je večni mir, tja, kjer se bomo zopet videli!

Od Sv. Lenarta nad Laškimi se nam piše: Vojska je zopet zahtevala pri nas svojo žrtev. Vzela nam je pridnega, mirnega in nadpolnega vrlega mladeniča Antona Gradišnika iz Velikogorele. Vsled ran, dobljenih na soški fronti, je izdihnil svojo blago dušo v bolnišnici usmiljenih sester na Dupležu dne 15. oktobra 1917.

Dne 18. septembra t. l. je umrl v neki bolnišnici v Črni gori črnogorci Jožef Gorican, kmet v Apačah, župnije St. Lovrene na Dravskem polju, brat č. g. župnika Janeza Gorican v Spitaliču.

Dne 27. avgusta je padel na italijanski fronti 19 let stari mladenič Matevž Petek, doma iz Zlatol. pri St. Janžu na Dravskem polju.

Vse padle slovenske žrtve za domovino ohranimo v trajnem spominu!

Italijansko bojišče.

Položaj na italijanski fronti je naslednji: Južna skupina naše armade, ki stoji pod poveljstvom generalnega polkovnika Borojeviča, je že na nekaterih mestih ob izlivu Piave prodrla na zahodni breg reke, odkoder je do Benetk še samo nekaj 20 km. Ker se Lahi resno bojijo za posest Benetk, so vrgli na ta del bojišča številne čete in močno artilerijo, da tako zabranijo, da ne bi vsa Borojevičeva armada prišla čez reko. Naši oddelki, ki so že bili na desnem bregu Piave, so se vsled hudega sovražnega pritiska in srditega artilerijskega ognja morali umakniti nazaj na levi breg. Italijani so tudi odprli jezove in brani ter tako poplaval pokrajino ob Piavi pred njenim izlivom. Sedaj se vrši na tem prostoru močna artilerijska bitka. — Pri Belovičevi armadni skupini, ki stoji ob Piavi severno od Borojevičeve armade, do mesteca Vidor, ni nobene spremembe. — Vroči boji pa se vršijo na ostalem delu fronte med Piavo in Brento ter v ozemlju Sedem občin. Maršala Krobotin in Heccendorf, ki stojita s svojimi skupinami od Piave do Adige, sta se že približala velikim benečanskim ravnam do 12 km. Da bi preprečili vpad naših čet na to ravan, je novo italijansko armadno vodstvo vrglo v prostor pri Asiagu in med Brento in Piavo obilo rezerv. Zadnji čas so Italijani zahodno od Brente prešli čelo k protinapadom in skušajo predreti našo fronto in zavzeti važne višine, katere smo jim iztrgali v ozemlju Sedem občin. Kakor prejšnje dni zahodno od Brente, tako so zadnje dni Italijani proizvajali srdite napade na nekatere točke med Brento in Piavo. Italijani se na vso moč trudijo obdržati goro Monte Tomba, ki je poleg Monte Grappa (1779 m) zadnja važnejša italijanska gorska postojanka pred vhom v benečansko ravan. Severno pobočje gore Tombe je v naših rokah. Za to višino se sedaj vršijo krvavi boji, kakor svoj čas za goro Sv. Gabrijele pri Gorici. V tem prostoru bodo stopile v boj tudi prve francosko-angleške čete, katerih je baje že do 100.000 mož dospelo v Gornjo Italijo. Prihodnje dni je pričakovati na celi črti od Asiaga do morja srditih bojev. Vrhovno vodstvo italijanske armade je sedaj v rokah treh generalov — generala Cadorna pa je šel v pokoj.

V italijanski zbornici je novi ministrijski predsednik Orlando v seji dne 14. novembra označil trenutni vojaški položaj Italije za zelo resen. Pozival je zbornico, da zaupa v armado in v pomoč zaveznikov ter da naj ohrani z ljudstvom vred mirno kri. Zbornica je bila nato odgojena na nedoločeno dobo.

Sestdeset divizij proti Lahom.

Italijanska poročila naglašajo, da stoji 40 naših divizij v boju z italijansko armado, 20 divizij pa je še v rezervi. Lahi se bojijo, da bo avstrijska armada prihodnje dni v gorovju kakor tudi v ravnini srdito udarila na italijansko armado. Obenem poročajo italijanski listi, da se naši dobro pripravljajo na prehod čez Piavo.

Benetke izpraznjujejo.

Italijanski list „Corriere della Sera“ poroča, da spravljajo iz Benetk vse večje zgodovinske vrednosti in druge dragocenosti. Prebivalstvo je že večinoma zapustilo mesto, ker se boji, da bo hrvaški general Borojevič vkorakal v Benetke. Uredništva beneških listov so se preselila v Rim, istotako tudi velike trgovske hiše in banke.

Generala Cadorna in Porro odstavljena.

Dosedanji vrhovni poveljnik italijanske armade, general Cadorna, je vendar le odstavljen in je šel v pokoj. Nastanil se bo baje v Švici. Tudi njegov pomagač, general Porro, je odstavljen. Kralju mu je poveril neko nadzorovalno službo. Sedaj vodstvo italijanske armade ni v rokah enega posameznega generala, ampak je izročeno trem generalom: maršalu Diazu, generalu Badoglio in bivšemu vojnemu ministru Giardinu.

Uspeh 4 mesecev.

V 4 mesecih so naše armade skupno zavzele ogromno površino sovražnikovega ozemlja: čez 45.550 štirinastih kilometrov. Od 19. julija do 20. novembra smo vjeli do 400.000 vjetnikov in uplenili nad 3233 topov. Sovražniki so v 4 mesecih pridobili kljub velikim izgubam samo 143 štirinastih kilometrov (večinoma na francoski fronti).

Turška bojišča.

Angleži zasedli Jafu. — Jeruzalem v nevarnosti.

Iz Londona se dne 18. novembra poroča: Angleške čete so dne 17. novembra brez odpora zasedle Jafu. Zdi se, da bodo Turki nadaljevali svoje umikanje v severni smeri. Mesto Jafa leži ob skalnati morski obali v južni Palestini in je pristanišče Jeruzalema, do katerega pelje 80 km dolga železnica, ki je bila zgrajena leta 1892. Mesto šteje 40—45.000 prebivalcev, od teh je tri četrtine mohamedancev, kakih 8000 kristjanov in 2000 judov. Jafa je eno najstarejših mest na svetu, kajti že leta 2000 pr. Kr. r. se imenuje v raznih egiptovskih napisih. Mesto je bilo znano že tudi Asircem, Hebrejci so imenovali to mesto Japho, Grki pa Jope. Pristanišče Jafe je bilo v starem veku znano kot eno najboljših ob obali Palestine. Mesto Jafa je tudi znano izza preroka Jonasa. Makabejci so zavzeli mesto, ki je postalo judovska last. Pozneje so pa Rimljani zasedli mesto. Ko se je mudil sv. Peter v Jafi, se je nahajalo mesto v oblasti Rimljanov. Za časa Konstantina Velikega se je nahajal v Jafi sedež škofa. V dobi križarskih vojsk je igrala Jafa veliko vlogo, kajti tukaj so se zbirale križarske čete. Leta 1268 so Turki zasedli Jafu, ki je ostala v turški oblasti do leta 1799, ko je Napoleon Bonaparte zavzel Jafu. Toda pod francosko oblastjo je bila Jafa le kratko časa, kajti že leta 1832 je prišla pod egiptovsko oblast. Od leta 1841 naprej je pa v turški oblasti. Jafa je dandanes zelo važno trgovsko mesto in pristanišče, v katerem se vsako leto do 20.000 jeruzalemskih romarjev izkree za potovanje v Jeruzalem. — Jeruzalem je v nevarnosti, da ga zasedejo Angleži.

Podpisujte sedmo
vojno posojilo!

Razne politične vesti.

V avstrijski državni zbornici se je v začetku petkove seje vršila volitev delegata za Istro. Izvoljen je bil poslanec Laginja, za nadomestnika pa poslanec Spinčič. Zbornica je nato nadaljevala razpravo o vladni predlogi glede omejitve jetike ali tuberkuloze in spolnih bolezni. Poslanec dr. Jankovič je predlagal, da se upeljejo posebni tečaji, na katerih se naj vojaštvu predava o tuberkulozi ali jetiki in splošno o zdravstvenih zadevah. Nadalje predlaga, da se naj begunci, ki sedaj živijo v raznih delih države, pustijo do konca meseca marca t. l. v krajih, kjer sedaj prebivajo, med tem časom pa naj vlada poskrbi, da se bodo popravili in pozidali njihovi porušeni domovi in sicer tako, da bodo odgovarjali zdravstvenim zahtevam. Ko je še poslanec Jerzabek predlagal, da bi se morala poostri kazenska določila glede razpečevanja in razširjanja nepravilnih slik in spisov, je zbornica sprejela zakonsko predlogo. Vršila se je nato razprava o zakonski predlogi glede obdačenja stav pri raznih dirkah. Tudi ta zakonska predloga je bila sprejeta v nespremenjeni obliki, kakor jo je izdelal finančni odsek državne zbornice. Nato se je še vršila razprava glede podpiranja nevojaških oseb in njih svojcev in preostalih, ki so bili poškodovani vsled vojske. Tudi ta zakonska predloga je bila sprejeta. Končno je še zbornica razpravljala o zakonski predlogi, da se ustanovi poseben podporni sklad za srednje in male obrtnike z glavnico 100 milijonov K. Do podpore iz tega sklada bi naj imeli pravico samo taki srednji in majhni obrtniki, ki so bili vsled vojske prizadeti in oškodovani. Zbornica je sprejela tudi to zakonsko predlogo. — V torkovi seji se je v zbornici nadaljevala razprava o zakonski predlogi glede ustanovitve novega ministrstva za socialno oskrbo. K predmetu je govoril med drugimi tudi minister dr. Mataja, ki je obrazložil vse posamezne točke delokroga novega ministrstva, zlasti delokrog glede mladinske oskrbe, oskrbe vojnih oškodovanih in preostalih v vojni padlih vojakov, skrbi za žene vojnih invalidov, stanovanjske oskrbe za državne uslužbence, vprašanje bolniškega zavarovanja, organizacija posredovanja za delo itd. Zbornica je sprejela zakon-

sko predlogo glede ustanovitve novega ministrstva v nespremenjeni obliki, kakor jo je izdelal ustavni odsek. Nato se je vršila razprava o zakonski predlogi glede zbrisa posledic kazenskih obsodb. Po tem zakonu bi se obsodeni osebi, ki je bila pred obsodbo na dober glas, ako je pravi storjeno škodo in ako je od obsodbe preteklo več let, ne da bi bila dotična oseba vnovič sodnijsko kaznovana, spregledale posledice kazenske obsodbe in bi se jo smatralo, kakor da bi ne bila predkaznovana. Zlasti bi bil tak zakon v prid mladinskim osebam, ki so samo v svoji mladosti iz lahkomisljenosti zagrešile kako kazensko obsodbo, a je bilo njihovo poznejše življenje brez vsake kazni. Take osebe bi se po tem zakonu smatralo, kakor da bi ne bile predkaznovane. Tudi ta zakonska predloga je bila od zbornice sprejeta. Končno je še zbornica razpravljala o zakonski predlogi glede adskodnine županov in mest za opravljanje službe v prenešenem delokrogu ter o zakonski predlogi glede enkratnega zvišanja draginskih doklad za državne uslužbence. Obe zakonski predlogi je sprejela zbornica. Vlada je zbornici predložila več zakonskih návrhov, kot zakonsko predlogo glede zvišanja davka na sladkor, glede začasne nagodbe z Ogrsko in glede obdačenja avstro-ogrške banke.

Iz Jugoslovanskega kluba je izstopil dr. Šusteršič in njegov verni sodrug Jaklič. Razlogov za izstop ni povedal v javnosti. Kot povod za izstop pa je porabil volitev v delegacije, pri kateri so vsi kranjski poslanci z edino izjemo Jakliča volili za kranjskega delegata ne dr. Šusteršiča, temveč dr. Korošca. Nato je dr. Šusteršič izstopil in izjavil, da nima zaupanja ne do članov ne do načelnštva Jugoslovanskega kluba. Že verjamemo, da je dr. Šusteršič izstopil vsled pomanjkanja zaupanja, toda na tem pomanjkanju trpi on sam, ker mu je pri delegacijski volitvi izkazal svoje zaupanje izmed kranjskih poslancev edini Jaklič. O volitvi v delegacije se je po Šusteršičevem izstopu razpravljalo v seji Jugoslovanskega kluba v torek, dne 20. novembra. Klub je izjavil, da je v splošnem narodnem interesu smatral za neogibno potrebno, da v sedanjem resnem času klubovo politiko, zlasti v delegacijah, zastopa klubov načelnik sam. Ob enem izraža klub svojemu načelniku dr. Korošcu popolno zaupanje, ker je prepričan, da bo klubov načelnik klubovo stališče kakor dosedaj tudi z naprej zastopal odločno in nesebično. Šusteršičev izstop in njegova izjava je torej udarec v vodo. Nameravanega oslabljenja Jugoslovanskega kluba ni dosegel. Nasprotno so se člani strnili v še trdnejšo zvezo okoli svojega odločno in nesebično delujočega načelnika, ki uživa njihovo popolno zaupanje. Vse zaupanje pa je izgubil dr. Šusteršič. Zapustiti edinstveno bojno črto naših poslancev v tako resnih in odločilnih časih, kakor so sedaj, to je dezertacija, to je uskočito. Ali je pri dr. Šusteršiču bil merodajen nagib osebnega razžaljenja in častihlepija, ali pa so ga nagnili k političnemu pobegu iz Jugoslovanskega kluba politični nagibi, se bo kmalu pokazalo. Naša javnost bo skrbno in vestno na straži za vse spletakarje, ki se od Nemcev in Madžarov snujejo in kujejo zoper jugoslovansko politiko. Ne bomo dopustili, da bi se v slovenski politiki razvila in količakaj uveljavila podobnost in vzporednost k breznačajnemu in osebne koristi zasledujočemu hrvaškemu frankovstvu. Kot člani Vseslovenske ljudske stranke izjavljamo, da se politika našega naroda dela in vrši edino le v okvirju Jugoslovanskega kluba in njegovega majniškega programa; vsled tega smatramo in obsojamo vsak poizkus, za nesti razdor med slovenske poslance in oslabil politično moč našega naroda, kot narodno in politično izdajstvo.

Volilna preosnova na Hrvaškem bo prišla v hrvaškem saboru te dni v razpravo. Po novi volilni preosnovi bo Hrvaška razdeljena v 120 volilnih okrajev in bo prišlo na enega poslanca približno 22.000 prebivalcev. Volilno pravico bo imela vsaka 24 let stara moška oseba, ki ima na Hrvaškem domovinsko pravico. Poslanec mora razumeti čitati in pisati ter mora biti več hrvaškega ali srbskega jezika. Uradniki se ne bodo smeli voliti za poslance.

„Hrvaška Država“ piše dne 17. t. m., da se naši narodni protivniki (Nemci in Madžari) močno trudijo, da bi preprečili ujediničenje Slovencev in Hrvatov in da bi pripravili Hrvate do tega, da bi obrnili hrbet Slovincem. Omenjeni list pravi: „Slovenaca ne damo! Sve što je narodno i čestito u nas, mora da s prezirom odbije ovake riješenje jugoslovanskog pitanja bez potpunog ujediničenja svih Slovenaca s nama.“ Nas Slovence mora iskreno veseliti, da se bratje Hrvati tako odločno zavzemajo za boljšo bodočnost slovenskega naroda.

Na Francoskem so dobili novo ministrstvo, kateremu načeljuje znani protozidar in ljuti sovražnik katoliške cerkve, Klemenso. Tudi vsi ostali člani ministrstva so prepojeni protozidarskega duha. Nov ministrijski predsednik je odločen pristaš struje za brezobzirno nadaljevanje vojske. Mož je, čeprav star 76 let, še vedno mladeniško gibčen, izborni govornik, dober pisatelj in neizbirčen v središču za dosego svojega namena. Novi ministrijski predsednik, ki je že strmoglavil marsikatero ministrstvo, je na glasu kot ena najvplivnejših in najmočnejših političnih osebnosti na Francoskem. Diplomatične zveze med Francijo in Sv. Stolicco so pretrgane že celih 13 let; novo framacosko francosko mi-

nistrstvo kajpada ne bo nič storilo za to, da se upelejo boljši in prijaznejši odnosi med Francijo in Sv. Stolico.

V mestu Oporto na Portugalskem je izbruhnila vstaja. Po mestnih ulicah se vršijo krvavi boji med revolucionarnimi in vojaškimi oddelki. Tuji državniki so morali zapustiti mesto in se podati na angleške bojne ladje.

Tedenske novice.

Obletnica smrti cesarja Franca Jožefa. Včeraj, v sredo, dne 21. novembra, je minulo eno leto, kar je v Bogu zatisnil oči cesar Franc Jožef I. Po vsej Avstriji so se ta dan vršile sv. maše-zadušnice za dušo rajnega cesarja. Mnogo, mnogo se je spremenilo tekom enega leta! Rusija ni v stanu voditi nadalje vojsko proti nam, Italija je poražena. Naše zmagovite armade stojijo globoko v Italiji. Avstrija, o kateri so sovražniki prerokovali, da se bo po smrti cesarja Franca Jožefa razsula, stoji bolj trdna kot kedaj poprej. — Nesmrtna slava spomenu cesarja Franca Jožefa!

Eno leto cesar. Danes je minilo leto dni, kar je cesar Karel I. zasedel prestol Habsburžanov. V kratki dobi svojega vladanja si je pridobil srečo, državljanov in je povzdignil moč in slavo Avstrije na zunanji in znotraj. Jugoslovane cesar Karel zelo spoštuje kot vrl, državi zvest narod. Obljubljena nam je narodna svoboda in večje pravice. Cesar Karel in cesarica Zita sta vneti katoličana. Vse to nam da gorlo zaupanje, da se bo pod cesarjem Karlom prenovila in ojačila vsa Avstrija, posebno pa naš slovenski jug. Slava cesarju Karlu in cesarici Ziti! Bog jima daj srečo in svoj nebeški blagoslov!

Naš cesar proti dvoboju. Naš cesar je izdal na armado in vojni mornarico povelje, da je odslej naprej prepovedan dvoboj v armadi in vojni mornarici, kakor tudi vsaka udeležba dvoboja. Nadalje je ukazal, da bodo v bodoče morebitne spore med pripadniki armade in vojni mornarice poravnava po sodni vojaška častna razsodišča.

Poroka v cesarski hiši. Kakor poročajo, se bo cesarjev brat nadvojvoda Maks poročil s princezino francosko Hohenlohe-Schillingsfürst še ta mesec in sicer najbrže dne 28. t. m. v Laxenburgu pri Dunaju. Nadvojvoda bo s svojo mlado soprogo stanoval v gradu Belvedere na Dunaju. Poroka se je zakasnila vsled opasne bolezni nadvojvode Maksa. Ženin je bil namreč meseca oktobra operiran na slepiču.

Minister dr. vitez Žolger sprejema odslej vsako soboto od 10. ure predpoldne do 1. ure popoldne. Prostor njegovega urada se nahajajo na Dunaju, 1. Operaring 5. III. nadstropje.

60letnica slovenskega škofa. V Ljubljani je dne 15. t. m. obhajal svojo 60letnico tržaški vladika dr. Andrej Karlin. Odličnemu slovenskemu cerkvenemu knezu še na mnoga leta!

Odlikovan slovenski vojni kurat. Duhovni zastupni križ II. razreda z meči in Karlov četni križ je dobil č. g. vojni kurat Bogdan Lendovšek, ki opravlja dušno pastirstvo že drugo leto na italijanskem bojišču.

Slovenci na fronto, Nemci pa stražijo Ruse. Celovškemu »Miru« se poroča iz Spodnje Koroške: »Samo nemške stražnike nastavljajo pri nas za vojne vjetnike, ki ne razumejo ne vjetnikov ne domačega ljudstva, in vendar je nujno potrebno, da se morejo stražniki glede vjetnikov razgovoriti z domačim ljudstvom. Zdi se, kakor da se Nemci ravna po pravilu: Pojdite Slovenci na fronto, mi pa bomo že doma opravili. Po vojski pa se bodo mogočno bili na prsi in se hvalili: Kaj vi, mi smo junaki, mi smo zmaga!« Tudi na Slov. Štajerju so nastavljeni po mnogih krajih samonemški stražniki za vjetnike.

Odpadnik se na smrtni postelji vrnil v katoško cerkev. Iz Razvanja pri Mariboru se nam poroča: Dne 17. novembra 1917 se je vrnil v katoliško cerkev Franc Zieringer, ki je pred kakimi 20 leti, preslepljen od lutrovskih vsemenskih agitatorjev, odpadel od katoliške vere. Dne 19. novembra je mirno v Gospodu zaspal previden s sv. zakramenti za umirajočega. Veliko veselje vlada med njegovimi sorodniki in znanci radi njegovega spreobrnjenja. Gotovo mu je goreča molitev domačih izprosila to izvanredno milost. N. v m. p.!

Za Tiskovni dom v Mariboru so darovali p. gg.: Pungartnik Franc, Slivnica, 2 K; Pungartnik Marija, Slivnica, 2 K; Brumen Martin, Cven, 10 K; Teržan Marija, St. Vid pri Planini, 2 K; Zakošek Vid, St. Vid pri Planini, 10 K; Ferline Alojzija, Sv. Ana na Kremlbergu, 2 K; Skale Marija, Arclin pri Vojniku, 3 K; Grögl Rajmund, vojak, Celje, 5 K; Jus Jurij, Vodole, Žetale, 10 K; Selmajer Jurij, dijak, Ptuj, 10 K; Rodbina Vršič, Kokolajnsak, Sv. Jurij ob Ščavnici, 10 kron; Gosak Franc, Sv. Janž na Peči, 100 K; Obrecht Tereza, Maribor, 10 K; Bauman Stefan, Podova, 4 K; Leskovar Marija, posestniška hči, Šikole pri Pragarskem, 1 K; Malajner Karel, kaplan, Žetale, 100 K; Bučar Kristina, trgovka v Čadramu, 20 K; Neimenovan, Sv. Križ

nad Mariborom, 200 K; Mišič Adam, Feldhof, 1 K; Strah Jurij, veleposestnik, Sv. Andraž v Slov. gor., 8 K; Kramberger Marija, Sv. Boltenk v Slov. gor., 3 K; Rumpf Ivana, Kamnica, 2 K; Posojilnica v Gornji Radgoni 200 K; Medved Josipina, posestnica, Lehen, 20 K; Jager Avgustin, Sv. Jurij ob juž. ž., 10 K; Zajko Kristina, Prihova, 3 K; Janžič Katarina, Spodnje Hoče, 20 K; Ploj Alojzija, Jarenina, 5 K; Neimenovan, Sv. Lenart v Slov. gor., 4 K; Androjna Micika, Sv. Jurij v Slov. gor., 5 K; Neimenovan, Hotinja vas, 5 K; Koropec Marija, Spodnja Nova vas pri Slov. Bistrici, 20 K; Neimenovan, Sp. Nova vas pri Slov. Bistrici, 20 K; Vešner Kristina, Krčevine pri Mariboru, 2 K; Šniderič Tomaž, Moravci, 2 K; Vegen Lira, Draženci, Ptuj, 2 K; Kosi Filip, Lešnica, Ormož, 4 K; Ražun Matej, župnik, Sv. Jakob v Rožu, 50 K; Lasbaher Jožef, župnik, Belevode 50 K; Presker Karel, župnik, Kapele, 200 K; Neimenovana, Sv. Peter pri Mariboru, 10 K; L. Ribič, Gradec, 20 K; Neimenovan v Slatinskem dolu pri Svečini 10 K; Mesarič Matija, vojak, Maribor, 5 K; Vrtačnik Luka, Preloge, Sočtanj, 30 K; Ivan Vedečnik, Solnograd, 1 K; Šuman Terez., Sv. Lenart, 10 K. — Vsem blagim darovalcem prisrčna hvala! Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne.

Sv. maša za blagor vseh dobrotnikov Tiskovnega doma bo na god sv. Andreja apostola dne 30. novembra t. l. pri Materi Milosti v frančiškanski cerkvi v Mariboru.

Za Tiskovni dom se lahko darujejo tudi zadolžnice vojnega posojila ali sploh vrednostni papirji, ako kdo nima na razpolago gotovine. Vsak vrednostni papir je dobro došel in se hvaležno sprejme.

Posnemajte! Marijina družba v Ptujju je nabrala za Tiskovni dom 200 K. Za isti namen so darovali tudi tretjeredniki v Ptujju 200 K. Res lepa misel! Ravno Marijine družbe in tretjeredniki posameznih župnij naj tekmujejo med seboj v nabiranju doneskov za Tiskovni dom, saj s tem delajo za krščansko in za narodno stvar!

Slovenci v Nemčiji. Dne 4. novembra so priredili Slovenci na Nemškem v Gladbeku lepo spominjsko slavlje za umrle svojce, zlasti za na bojiščih padle junake-rojake. Slovesnost se je vršila po načinu, kakor je običaj pri nas na Slovenskem. Proti 4 na 4 popoldne so se Slovenci zbrali v zelo velikem številu na Silerjevi cesti v Gladbeku. Prihiti so tudi Slovenci iz Horsta, Buerja, Karnapa, Esena, Dortmund. Nudila se je opazovalcu pestra slika. Razven velikih in lepih zastav slovenskih rudarjev in slovenskega rožniveškega društva je bilo i veliko število malih zastav v avstrijskih in slovenskih narodnih barvah. Ženske so bile pokrite z robci, moški pa s čepicami. Proti 4. uri se je začel dolgi sprehod, pevajoč krasne cerkvene pesmi, v presledkih pa opravljajoč molitve, pomikati proti cerkvi Srea Jezusovega v Cveklu. V cerkvi se je slavnostni govornik spominjal padlih junakov ter tolažil navzoče vernike. Cerkevna slovesnost se je končala z blagoslovom in z zahvalno molitvijo. Ker je ravno tega dne obhajal avstrijski cesar svoj imendan, so se Slovenci kot domoljuben narod spominjali v svoji veliki ljubezni tudi svojega cesarja. Na povratku iz cerkve so zapeli avstrijsko cesarsko pesem in zaklicali trikratni mogočni »živijo.« Navdušenje in ljubezen Slovencev na Nemškem do svojega cesarja in do domovine je nepopisno. Vse slavje Slovencev je poteklo zelo slovesno in v takem redu, da so izražali svoje priznanje tudi vsi tisti Nemci, ki so imeli priliko videti to izvanredno veličastno slovesnost.

Poročili se je dne 18. novembra na gradu Podgrad pri Vranskem višji vojaški zdravnik in vseučiliški asistent g. dr. Hugon Robič, sin pokojnega štajerskega deželnega odbornika in dolgoletnega slovenskega državnoborskega poslanca Robiča, z gospico Anico Majdič, hčerko slovenskega veleindustrijalca g. Petra Majdiča v Celju.

Slovenski ranjenci pišejo iz italijanskega vojnega vjetništva. Iskrene pozdrave pošiljajo iz bolnišnice vsem domačim in želijo iz daljne tujine skorajšnega svidenja: desetnik Tonček Zimmermann iz Ljutomera, pešci: Jožef Škerjanec iz Rožic v Istri, Franc Frangež iz Cirkovec pri Pragarskem, Jurij Golob iz Brstja pri Ptujju, vsi od domačega pešpolka št. 87. 2. vojne stotnije.

Iz Rusije. Iz ruskega vjetništva nam pišejo: Pozdrav vsem čitateljem »Slov. Gospodarja.« Prav rad bi že enkrat čital Vaš list. Mi se imamo tukaj v Rusiji srednje dobro. Marsikaj bi Vam imel poročati, kar bi zanimalo čitatelje, pa je nemogoče. Pozdrav vsem od Gustelna Kompolšek iz St. Jurija ob južni žel. in od Antona Stenovca iz St. Pavla pri Preboldu.

Vjetniki v Rusiji želijo »Slov. Gospodarja.« Jožef Tesovnik, vjet v Kurganu, volost Mihaelovska, v Sibiriji, nam piše, da si tamošnji vjetniki-Slovenci želijo »Slov. Gospodarja.« — Žal, da našim vjetim rojakom ne moremo ustreči, ker je pošiljanje časnikov v Rusijo prepovedano.

Morilec-vojak obsojen na vislice. V Gradcu je bil dne 20. novembra pred vojaškim sodiščem morilec-vojak Anton Maček, ki je dne 19. avgusta na Ranci pri Pesnici zahrbtno umoril 56letno Alojzijo Polančič in njenega 6letnega vnuka Ivana Straus, obsojen na smrt na vislicah.

Gospodarske novice.

Ugovori proti vinskemu davku. V vinorodnih krajih sedaj pridno podpisujejo vinogradniki pole proti vinskemu davku. Posebni seli gredo od hiše do hiše in pobirajo podpise. V krajih, kjer se župani nočejo pobrigati za pobiranje podpisov, naj vzamejo drugi možje to važno delo v roke. Sedaj je še čas, da se branimo tega krivičnega davka. Poznejše ja-dikovanje ne bo nič pomagalo. Podpisane pole pošljite takoj enemu izmed naših državnih poslancev (Dunaj, parlament). — Mestna občina Ormož nam je vrnila tiskovine s pripombo, da ji moramo poslati nemške. Naši narodni nasprotniki torej niti v tako važnih gospodarskih zadevah nočejo iti s slovenskimi kmeti.

Grof Clary in štajerski kmetje. Splošno se povsod na Štajerskem, tudi med nemškimi kmeti, odobrava odločen nastop slovenskih poslancev na Dunaju proti cesarskemu namestniku grofu Claryju. V zadnji seji preteklega tedna je vložil deželni odbornik dr. Verstovšek interpelacijo na notranjega i. poljedelskega ministra v zadevi štajerskega namestnika. Grof Clary je namreč pri zadnjem posvetovanju deželnega gospodarskega sveta v Gradcu izjavil: »Jaz bom že nastopal proti kmetom z vso strogošćio!« Poslanec dr. Verstovšek je v interpelaciji protestiral proti temu, da deželni politični šef nastopa s takimi predsodki proti največjemu stanu v deželi, proti kmetškemu stanu. Interpelacija nadalje še poziva poljedelskega ministra, da štiti kmetški stan pred grožnjami štajerskega namestnika.

Zakaj se ne postopa povsod enako? Ko je bil minister Höfer v Gradcu, je obljubil, da bo uvedel enako postopanje v vseh kronovinah. Toda že sedaj je pozabil na svoje obljube: Štajerskemu kmetu je dovoljeno vzeti za krmila le 1/2 pridelane koruze, a spodnjeavstrijski kmetje pa smejo vporabiti za krmiljenje vso koruzo. Na Štajerskem smo pač državljani druge vrste. Zakaj ne skrbi namestnik grof Clary, da bi vendar dobili Štajerci ravno iste pravice, kakor jih imajo drugi državljani?

Važno pri rekviriranju žita. Poljedelci so dolžni po zakonih in odredbah vračunati med žito, katero se njim pusti za lastno rabo, do ene tretjine ajde. Pri tem vračunanju se jim godi velika krivica. Kajti če damo 100 kg pšenice ali rži v mlin, dobimo do 90 kg moke, pri 100 kg koruze 80 kg koruzne moke: 100 kg ajde pa vrže kvečjem 45 — 48 kg moke. Kmetje torej, ki si morajo vračunati ajde do jedne tretjine, so prikrajšani, ker ajda ne da toliko moke kakor drugo žito. Deželni odbor je, uvažujoč to krivico, v svoji zadnji seji sklenil vpozoriti v posebni vlogi c. kr. namestništvo in c. kr. ministrstvo za ljudsko prehrano na to prikrajšanje proizvajalcev in zahtevati dvakratno množino ajde za lastno vporabo.

Pritožbe iz ptujskega okraja. V zadnjem času vlada med prebivalstvom v ptujskem okraju veliko razburjenje nad postopanjem ptujskih trgovcev. Ako hočeš kaj kupiti, ti trgovec ne da nič, ampak se ti v obraz reži ter pravi: Prinesi pšenico, moko, krompir, špeh, jajca, fižol itd., potem dobiš, drugače pa nič. Začelo je to krivično ravnanje ptujsko mesto. Ustanovilo je posebno menjavalnico, kjer si dobil petroleja, sladkorja itd. brez kart, ako si prinesel moko, žetelo, fižol itd. Odkod so dobili toliko sladkorja, petroleja mestni gospodje, je menda njihova in grofa Claryja skrivnost. Kmet ni dobil petroleja za svoje delo, tam so ga imeli v izobilju. Šele v zadnjem času je g. Ornič moral zapreti to čudno trgovino, ki je bila zoper vsako postavo in odredbo. Dasi se je to protipostavno postopanje godilo v sredi mesta v najživahnejši ulici, vendar je ni videl noben žandar, ne policaj, ne finanec, ne okrajni glavar Netolizka. Mi se čudimo čudimo, ker drugače — nasproti kmetom in Slovincem — več vidijo in slišijo, kot je res. Kako poskočni, kako bistrovidni in tankoslišni so bili n. pr. v začetku vojske leta 1914 žandarji in pa ptujski gospodje, kako »goreči« za postave. »Kako pazi ptujski policaj na trgu, da ne bi kaka kmetica katere reči za 1 vinar dražje prodala, dasi jo je morebiti eno uro daleč ali še od dalje prinesla. Mlatičem so jemali s silo njihov zaslužek, v Ptujju pa si lahko nosil brez strahu vse! Ker pa se uradno to zdaj več ne more goditi, pa nadaljujejo to neuradno — kakor zgoraj omenjeno — ptujski trgovci. Ne evirna, ne žreblja, ne cikrije, ne obleke, ne usnja, ne podplatov ne dobiš, ako prideš brez jerbasa. Tako postopajo skoro vsi trgovci in pri vsaki stvari. Tudi opeke in apna ni dobiti brez »mite.« Ako te vidi trgovec, da stopiš v trgovino, ne da bi »kaj prinesel«, ti samo reče: nimam, ne morem dati, drugi pa, ki niso prišli »sami«, pa dobijo. Da tako dobijo trgovci vsega veliko več, kakor sami potrebujejo, je jasno. Kam vse to gre, bi bilo zanimivo zvedeti. A takaj namestništva nič ne stori, da bi branila revno ljudstvo. Kmetu se vse odvzame za nizko ceno, on pa potrebuje svojih ne dobi niti za drag denar. Obieči bi morali otroke za zimo in šolo, a ne dobijo ne obleke, ne obuvala, tudi celo soli se ni dobilo — za denar, živeža pa je itak premalo v hiši. Ako trgovci tako ravnaajo z ljudstvom, naj oblast tudi njihovo blago zaseže, kakor kmetške pridelke, jim nastavi primerne cene ter razdeli med potrebno ljudstvo! Kaj bodo pomagale karte za obleko n. pr. ako pa blaga ne dobiš, če ne prineseš raznih živil v trgovino? Otroci ne morejo v šolo, ker nimajo obleke, ne obuvala, ker matere nimajo kaj nesti v trgovino. Ljudstvo se začudeno vprašuje, kako more oblast to tr-

peti, odkod ta dvojna mera, kje je tukaj pravica?! G. grof Clary, bolj potrebna, kakor visokim gospodom jabolonica, je ljudstvu obleka, obutev in razne druge potrebščine za družino in gospodarstvo. Poskrbite, da glede teh reči ne bo izročeno na milost in nemilost ptujskim trgovcem. Teden za tednom hodijo revizijske komisije po vaseh in hišah, sestavijo naj se tudi iz kmetov revizijske komisije, ki bodo preiskale trgovine in mestne hiše, pregledale kupne in prodajalne cene raznega blaga, da bodo potem oblasti določile cene raznemu blagu, ki ga zdaj prodajajo trgovci za silno visoke cene, da jih revnejše družine sploh ne zmorejo. To vprašanje postaja tako pereče in važno, da ga oblast ne bo smela dolgo zanemarjati in pustiti, da bi prišlo do skrajnosti.

Rekvizicija krompirja. Poslanec Brenčič in tovariši so stavili na ministra za ljudsko prehrano interpelacijo: Zetvena komisija pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju mi brzojavlja sledeče: „Tukaj rekvirirajo krompir brezobzirno, ne da bi pustili kmetu predpisane množine za hrano. Na hektar računajo, da se je pridelalo 80 meterskih stotov krompirja, v resnici pa se ga je pridelalo samo 40–60 meterskih stotov. Prosimo za posredovanje.“ Na podlagi tega poročila vprašajo podpisani sledeče: 1. Ali hoče Vaša ekscelencija takoj ukreniti, da se pusti kmetu prebivalstvu v ptujskem okraju predpisana množina krompirja za živež, za živino in za seme? 2. Ali hoče Vaša ekscelencija ukreniti, da se bodo revizijske pregledale ter da se bo rekviriralo na podlagi resnične, pa ne poljubno izmišljene žetve? 3. Ali hoče Vaša ekscelencija rekviriranje krompirja, ki je zdaj v polnem teku, ustaviti ter pregledati, kako se je do sedaj rekviriralo? 4. Ali hoče Vaša ekscelencija ukazati stajarskemu cesarskemu namestniku grofu Clary-ju, da strogo nadzoruje, ali je to, kar se odvzame, postavno in po pravici?

Nove najvišje cene za krompir. Izšla je naredba stajarskega cesarskega namestnika, ki določa sledeče nove najvišje cene za krompir in sicer pri prodaji na drobno, t. j. pri prodaji manj kakor 100 kilogramov: Do 9. decembra za kilogram 32 v, od 10. decembra naprej pa za kilogram 28 v. Za kilogram rožičastega krompirja 62, oziroma 58 v.

Sladkor. Poslanec dr. Verstovšek je stavil v zadnji seji državnega zbora interpelacijo na ministra za prehrano radi tega, da ne nakažejo slovenjegraškemu okraju sladkorja. Poslanec graja to postopanje in zahteva, da se oskrbuje redno s sladkorjem kmetu ljudstvo; dočim vzamejo skoro vse pridelke kmetu, mu niti ne nakažejo teh malenkosti.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zateu je bilo popraševanje po tujem hmelju starih letnikov zelo živahno in tudi cene so precej poskočile, kajti za 50 kg tujega hmelja so plačevali 100–125 K. Tuj hmelj starih letnikov kupuje Nemčija kot primes za tobak, ki je namenjen za armado. Popraševanje po tujem hmelju letošnjega pridelka je bilo nekoliko manjše, kot v prejšnjem tednu, toda cene so ostale nespremenjene. Vlada je dovolila avstrijskim pivovarnarjem, da smejo v tekočem letu uporabiti samo do 1000 vagonov ječmena za izdelovanje piva, dočim pa pivovarnarji vstrajajo pri tem, da jim vlada nakaže 4000 vagonov ječmena za izdelovanje piva.

Kajnit. Na razna vprašanja bodi tukaj povedano, da sedaj drugih gnojil ni dobiti, kakor samo kajnit. Kalijeve soli ne bo, dokler bo vojska trajala. V spomladi pride zopet Tomasova žlindra, toda veliko je ne bo in zato je bolje, da pognojimo dobro s kajnitom, kar je veliko koristnejše, kakor pa s solih nič gnojiti. Vobče pa opozarjamo na današnji insekt. (988)

Razne novice.

Posojilnica v Mariboru (Narodni dom) sprejema prijave za sedmo avstrijsko vojno posojilo.

Popevka in krava. Glasilo ogrskih Slovencev „Novine“ piše: „Na Švicarskom, kde najbolje razumijo k gospodarstvu, tistim deklanam, štere lepo grlo majo, več plačajo, kar so to v pamet vzeli, ka krava, več mleka da, če dekla popevle, kda doji. To navado bi pri nas tū dobro bilo vpelati posebno zdaj v bojnom časi, gda vsepovsedi samo od toga čuje človek, ka nega mleka. Naše dekleline znajo lepo popevati, naj poskusijo, bole de, kak čī bi kravo z dojlilneov v hrebra dūnkale.“

Koliko velja za zimo moški? Poznejšim rodovom v obučevanje in sedanjim za spomin naj pribijemo, koliko stane, ako se hoče moški obleči za zimo in to po srednjih cenah, ki se blišče po izložbah mnogih trgovin. Evo jih: Obleka, t. j. hlače, suknjič in telovnik 300 K, čevlji 85 K, klobuk 20 K, suknja 300 S, spodnje zimske hlače 28 K, trikot-jopič 28 K, srajca 18 K, ovratnik 2 K, ovratnica 4 K, nogavice 18 K, rokavice 12 K in robec 1 K. Skupno tedaj 815 K za enkrat obleči in to iz mnogo slabšega blaga kakor preje! Povdarjeno pa bodi, da so te cene računjene za nižji in srednji stan. Z ženskami je seveda še mnogo na slabšem. In kaj k temu poreče komisija za presojanje cen? Nič! Potrdi jih, „ker je vse drago.“ Kmete in kmetice pa obsojajo in zapirajo, če prodajo liter mleka po 50 v.

Smrt dveh otrok. V Mali vasi pri Ljubljani sta ostali dne 15. t. m. popoldne štiri- in petletna hčerka Jožefa Kos sami doma. Oče dela v tovarni, mati je šla nabirat drva. Deklici sta nekako prišli do v-

zigalic, se igrali z njimi in zažgali posteljo. Ko so ljudje začutili dim in siloma odprli vrata Kosovega stanovanja, sta bili deklici že mrtvi — zadušil ju je dim. Ko se je vrnila mati in zvedela za nesrečo, se je onesvestila.

Cene za naznanila ali inserate v Slov. Gospodaru se zvišajo. Draginja od dne do dne bolj narašča. Tako se je podražil papir za 600%, barva za 400%, masa za valjarje za 1000%, surovo olje za 300%, kurjava za 500% itd. Zaradi tega smo žal prisiljeni od zdaj za naprej zvišati ceno za inserate. Od zdaj za naprej bo stala pri enkratni objavi 1 petitvrsta, ki je 3 milimeter visoka in 47 milimetrov dolga 48 vinarjev, oziroma kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 36 vinarjev; pri dvakratni ali vočkratni objavi pa bo stala petitvrsta 40 v. oziroma kvadratni centimeter 30 v. Pri »Malih oznanilih« pa bo stala vsaka beseda 10 v. Cenjene inserente prosimo, da bagovalijo to zvišanje vzeti na znanje.

Dopisi.

Maribor. Spodnještajerska ljudska posojilnica v Stolni ulici sprejema prijave za 7. vojno posojilo.

Maribor. Dne 19. novembra je umrla v tukajšnji bolnišnici po daljši bolezni, sprevidena s sv. zakramenti, gospa Apolonija Hrovat, soproga poštnega uradnika g. Antona Hrovat, stara 35 let. Pogreb se je vršil dne 22. novembra na pokopališče na Pobrežje. Svetila pokojnici večna luč, čislani obitelji naše iskreno sožalje!

Maribor. Krušne in sladkorne karte se bodo izdajale za prihodnje tedne v soboto, dne 24. nov. — Te dni se delijo tudi karte za premog.

Maribor. Vojaška oblast je odredila, da se bodo vojaške rezervne bolnišnice v našem mestu deloma opustile, deloma premestile v druga mesta. Preselitev se je že pričela.

Hoče. Dne 19. novembra smo položili telesne ostanke najstarejše Hočanke Elizabete Janeš k večnemu počitku. Bila je rojena leta 1824. Naj počiva v miru!

Hoče. Kmetiska hranilnica in posojilnica sprejema prijave za 7. vojno posojilo.

Lučane. V Gradišču je umrl dne 11. novembra veren gospodar Janez Repolusk, p. d. Gornji Kos, od kapi zadet. Opravljal je tudi orglarsko službo na Kapli pri Sv. Ožbaltu, v Lučanah in pri Sv. Duhu na Ostrem Vrh 17 let. Bil je izobražen slovenski kmetovalec ter je dobro razumel krivice, koje morajo pranašati obmejni Slovenci v arveškem okraju. Naj v miru počiva! Žalujemo ostalim pa naše toplo sožalje!

Sv. Jurij v Slov. gor. V ponedeljek, dne 29. oktobra, je Ana Pivec, posestnica iz Partinja, po zelo mučni in dolgi bolezni ter večkrat sprevidena s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspala. Pogreb se je vršil ob obilni udeležbi na praznik Vseh svetnikov popoldan. Cerkveni pevci so ji zapeli žalostinko doma in na pokopališču. Rajna je bila že čez 70 let stara in daleč okoli dobro znana babica. Naj ji bo zemljica lahka!

Gornja Radgona. Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni začne zopet delovati. Ker začasno nimamo drugih prostorov, nam je dala Posojilnica njene, sicer že za njo pretesne uradne prostore (Gornji gris št. 8) na razpolago. V teh prostorih se vrši v nedeljo, dne 25. t. m., popoldne takoj po večernicah, redni občni zbor Kmetijskega bralnega društva po sledečem dnevnem redu: 1. Poročilo odbora. 2. Sprejemanje novih udov. 3. Sprememba pravil. 4. Volitev odbora. 5. Slučajnosti in nasveti. Slovenci, udeležite se tega zborovanja v prav obilnem številu! Vse naj pride, staro in mlado. Delovanje društva je posebno tudi v gospodarskem oziru velikega pomena. Starši, ako Vam je mar, da se Vaša iz šole stopivša mladina ne pokvari, pošljite jo v — bralno sobo!

Ptuj. Kmetiska hranilnica in posojilnica v Ptuj (minoritski samostan) naznanja, da so uradni dnevi odslej vsak četrtek in nedeljo predpoldan. Sprejema tudi podpisovanja za 7. vojno posojilo.

Apache pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. V nedeljo, dne 18. novembra, popoldne ob treh, je pri posestniku M. Bauman nastal ogenj, ki je upepelil celo poslopje ter uničil tudi vse pridelke. Zanetili so otroci.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Prihodnjo nedeljo, dne 25. novembra, priredi Bralno društvo v naši šoli popoldne po večernicah poučni shod, posvečen spominu največjega dobrotnika slovenskega naroda dr. Kreka. Udeležite se ga v najobilnejšem številu!

Galicija. Dne 31. oktobra je umrla v Podgori vrla slovenska mati in gospodinja Neža Aubrecht v 77. letu svoje starosti. N. počiva v m.!

Sv. Jedert nad Laškim. V noči na 10. oktober je pogorel Podrenovkov kozole v Rečici z mrvo, vozovi in drugo opravo. Ker so ogenj opazili prepozno, se ni dalo nič rešiti.

Najnovejša poročila.

Najnovejša uradna poročila do sklepa uredništva ob 9. uri zvečer niso došla.

Japonska pritiska na Kitajsko.

Kitajski ministrski predsednik Tuantschpie je odstopil, ker zahteva Japonska od Kitajske podpis pogodbe, po kateri bi se Japonski izročila edina pravica pošiljati orožje za kitajsko armado. Japonska zahteva nadalje, da se mora pri gradnji kitajskih vojaških zgradb upoštevati japonski kapital, da se morajo nastaviti na Kitajskem japonski vojaški svetovalci in da se morajo železni rudniki v okolici Nankinga prepustiti Japonski. Kratko rečeno: Japonska si skuša Kitajsko popolnoma podjarmiti. Japonci hočejo organizirati vse rumeno pleme za boj proti belemu (evropskemu) plemenu.

Najprimernejša nabožna knjiga za vojake. V težki službi, ki jo ima vojak bodisi na fronti, bodisi v zaledju, potrebuje navodila, ki ga povzdiguje kvišku, proti nebu. Tako navodilo mu ponuja dr. Slavičeva knjižica »Nedeljski in prazniški evangeliji z razlago in opomini ter kratkim molitvenikom.« Vojak ne more vsako nedeljo in vsak praznik k službi božji. V tej knjigi ima sv. evangelije za vse nedelje in praznike ter njih razlago in evangelijske opomine za pravo versko življenje. Tu bo našel vojak za svojo nemirno in tolažbe potrebno dušo božji mir in božjo tolažbo. Zraven pa ima kratek molitvenik, kjer najde vse najpotrebnejše molitve, kakor jutranje, večerne, mašne, spovedne, obhajilne, razne litanije, križev pot, kakor tudi nauk o popolnem kesu, o vesoljni odvezi, o molitvah v smrtni nevarnosti itd. Knjiga se naroča pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru ter stane 50 vinarjev. Trgovci ali drugi, ki jo hočejo razprodajati z običajnim popustom, jo morajo naročevati pri knezoškofjski pisarni v Mariboru.

Za slovenske vojake v praških bolnišnicah je prišla dosedaj le ena pošiljatev knjig iz Trsta. Po zadnjih dogodkih na južnem bojišču so pripeljali zopet več Slovencev v Prago; potreba knjig je torej velika. Hrvatje povprašujejo po hrvaških knjigah. Slovenci, darujte ter pošljite franko obilo raznih knjig, slovenskih in hrvaških, na naslov: Prof. Jos. Skrbinek, voj. laz. 11, odd. V. v Pragi, češka tehnika.

Prodajalna Tiskarne sv. Cirila se mora vsled odloka c. k. namestništva kakor vse druge prodajalne od zdaj naprej vsak dan že ob 5. uri popoldne zapreti. Časniki se bodo raditega od pete ure naprej dobivali v upravištvu »Slov. Gospodarja« (vhod pri glavnih vratih na desno)

Listnica uredništva.

Dolič pri Mislinji: Pride v eni prihodnjih števk. Pozdrave! — J. R., Zagorje: Naslov je: dr. K. V., Maribor. — Alojzija Orel, Laški trg: Inserata ne moremo priobčiti, ker nam ne pošljete besedila. — Kramberger Rudolf: Se ne izplača kregati s takim umazancem. Sicer pa nas veseli, da vlada med našimi vrliimi vojniki taka zavestnost. Živeli! — Franja Skumbelj: „Naš Dom“ ne izhaja več, „Mladost“ pa se naroča v Ljubljani. — Studenice: Sladkor, določen za oktober, bi se bil moral deliti na oktoberske karte in ne na novemberske. Na vsak način imate pravico zahtevati, da se Vam vrnejo karte in dobite na nje sladkor za november. Pritožite se na prehranjevalni oddelek okrajnega glavarstva. — Okonina: Za srednje vino je določena cena 3 K. Kot srednje vino velja vino, ki ima 16% sladkorja. Ker pa je imelo letošnje vino navadno 18, 20 do 22% sladkorja, so cene samoobsebi umevno višje. — Filip Pačnik: Vi morate dobiti podporo. Pojdite k občini in napravite prošnjo. — Pilštanj: Vaša zadeva je zelo zamotana. V pravnih zadevah je težko pravo svetovati. Vendar je boljše, da se ravnate po stari slovenski prislovcici: „Boljše kratka sprava, nego dolga pravda.“ — Rečica na Paki: O takih iznajdbah poročamo še le tedaj, ko je dognano, da so res kaj vredne. — St. Rupert nad Laškim: Obrnite se na okrajno glavarstvo v Celju. — Rogaska Slatina: Mi nimamo dotičnega naslova. — Grabonoški Vrh: Opišite cel slučaj in ga pošljite državnemu poslancu dr. Karel Verstovšku v Mariboru. — Sv. Duh na Stari gori: Ko bodo cene razglašene, jih bomo objavili. — Šulteranjska šola: Če dotična oseba res tako bujska in agitira, jo naznanite vojaški oblasti. Bo takoj poskrbljeno, da bo šel agitirat ven na fronto. Pozdrave!

Loterijske številke:

Test, dne 14. novembra 1917. 22 84 46 74 88
Dana, dne 17. novembra 1917. 28 59 49 18 24

MALA NAZNAHILA.

Das beseda stane 5 vinarjev, petivrata 10 vin. Mrtvaška omanila se nakvale vsaka petivrata 24 v. Izjave in celano 36 vinarjev. Za vsako objavo zunanji popust. Inzerati se sprejemajo le proti predplačilu. Zadnji čas za sprejemanje inzeratov torej opoldne.

Na prodaj nov črni železničarski kožuh: Lorber, Scheffergasse 8, Maribor. 983

Vprežni konj v tretjem letu se takoj proda. Zirkovci 17, pošta Maribor. 937

Šolsko učenko sprejme na stanovanje in hrano nadučiteljeva vdova. Prednost imajo dečele. Magdalenska cesta 17, Maribor. 984

Do 1. decembra ali takoj se išče priden, spreten, trezen in izkušen vinogradnik

(viničar).

Biti mora ne pod 32 let star in oženjen, ki je sposoben zvesti svoje dela nadzorovati tudi druge vinograde. Daljša sprave se naj pošljejo na upravitelja Jos. A. Kienreichs Anzeigermittlung Graz, Sachstrasse 6, p. d. "Tuch-tig L 56". (Kienr. 44)

Izgubila se je v soboto med Jelovcem in Mariborom denarnica s 150 kronami, dopustna izkaznica in več drugih listin. Kdor jo najde, naj prinese lastniku Mezger Vincens, Vajcen, Jarenina. 992

Izobil se je lovski pes.

srednje velik, črne barve, do kolena belih nog, v občini Vurnat Selnice ob Dravi. Najditelj ga naj pošlje proti plačilu Mhaelu Bernu, trgovcu, Ruše. 991

Dobra železna peč s stalnim ognjem, dobre vrste, in peč z belimi pečnicami proda Leyrer klo-udavija, Maribor, Gosposka ul. št. 22. 995

Samostojna posestnica išče poštenega delavnega hlapca, ki se razume pri govedu, pri oranju in po hribih voziti. Ponudbe do 10. dec. pod "Gospodar" p. Hoče. 994

Peštan viničar, ki zna dobro obdelovati vinograde, se sprejme pri g. Antonu Tkalec, trgovcu, Maribor, Glavni trg. 993

Kdo kaj ve?

Pogreša se Jurij Hren, ki je služil pri 87. pešpolku in nam je 12. oktobra zadajkrat pisal. Kdor kaj ve o njem, se prosim, da poroča na naslov: Filip Hren, Breg, št. 11, p. Kenjice.

Mlinar dobi službo, oziroma se da mlin v najem. Vprašati je pri "Orosloven mlinu", Dobrna pri Celju. 997

Lep nov zimski svrtnik, temnomoder, za močnega moša, se odda proti zamenjavi za živila. Maribor, Blumeng. 23 vrata 3. 996

Kdor mi proda 50 glav zelja, 50 kg. fižola in 100 kg. krompirja, dobi zastojni nekaj petroleja, sveč in sladkorja. Ponudbe na Ant. Krepež, Maribor, Tegetthoffova ul. 13. 999

Za gospodinjstvo išče poštena oseba prostora, na malem posestvu, vajena vsakega kmetijskega dela. Kdor potrebuje, naj piše na "Gozdar" št. 19 Pobrežje pri Mariboru. 1000

Posestvo želim vti v najem. Naslov: Vincenc Majcen, p. Ptujška gora. 998

Trezen in zanesljiv postilion

si želi z novim letom službo spre-mentiti. Nastopi službo kot postilion, kot kočijaš pri zasebniku ali kot navadni hlapec. Razume se na konje, govedo in na vsa kmetijska dela, na stroje in na roko. Prednost Slovenci. Naslov: Postilion, Volksgartenstr. št. 22, I., nadstr. Maribor. 1001

Gostilna

pol ure od postaje Poljčane ležeča, z okoli 4 orali zemlje, z inventarjem, se proda. Več se izve pri lastniku g. Woschitachko, v Mariboru, Parkstr. 18, ali pa pri g. Gezer v Poljčanah. 1002

Armadne ure zapestnice

natančno regulirane in popravane.

Nikel ali jeklo K 25—, 30—, 35—; z radiom svetlobno ploščo K 30—, 35—, 40—; ure s vlačno zapestnico K 50—, 60—; 4 kar. zlate ure s vlačno zapestnico K 130—, 160—; silnetno pismono jamstvo. Pošilja se po povzetju. Zamenjava dovoljena, ali pa denar nazaj.

Prva tovarna ur

Ivan Konrad,

c. in kr. dvorni dobavitelj v MOSTU št. 1461 (Brux), Češko.

Glavni cenik zastoj in poštno prosto.

Deklinacija poštene rodbine želi vstopiti v trgovino kot nčenka. Naslov na upravitelja Slov. Gosp. pod "Sfiro Trgoška učenka št. 1004".

Nastopiti želi službo oseba z otrokom na deželi za gospodinjstvo, razume se pri vin gradih in pri poljedelstvu. Radi otroka ne zahtevam velike plače, ker bodem sama za otroka skrbeti. Naslov: Valer Marija pri Ani Unger, Jarenina. 1003

Ineligitentni učenec se takoj sprejme z hrano in stanovanjem vrei pri trdku M. Ilgerjev sin, urar v Mariboru. 979

Kupim posestvo, obstoječe iz polslopija, njiv, travnikov in gozda, ter blizu postaje in pripravo za kako trgovino. Ponudbe pod "Notranje" poštnoštefe Begunje pri Cerkljici. 993

Več viničarjev se najme pri Jahn v Framu; dnevno plačilo 1 krono. Več se izve v Framu pri Jahn ali v Mariboru, Nagjjeva cesta 12, vrata 3. 997

Kdor mi dobi drv, ga nagradim s cigaretami. Ponudbe na "F. P. št. 963" na upravitelstvo "Slov. Gosp."

Učenca in pomočnika sprejme Št. Strašek, čevljarska obrt, Celje. 975

Travniki v okolici Maribora se vzame za 1. 1918 v najem. Ponudbe na upravitelstvo pod "Travniki 972".

2 lepa žrebata (3 in 3 letna) se prodaja. Vpraša se Maribor, Gartengasse 12. 973

Dijak

iz dobre hiše išče primerno stanovanje pri slovenski obitelji plača do 130 K mesečno. Naslov v upravitelstvu pod "Dijak 130". 976

Lepilo rastlinski lim

SILESIA

tekoč, za takojšnjo porabo za poštne in železniške urade, oblasti in industrije. Za vnapolnjeni posodi pod 100 kg 1 kg 1 K 50 v, pod 50 kg 1 kg 1 K 80 v. embalaža in dovoz se zaračuna posebej. Po pošti se razpošilja: franko embalaža in porto v pločev nasti posodi po K 4 50. do 5 kg (brez jamstva za Manko) K 10 8. Za vagonse pošiljke posebna cena. Oferti neobvezni. Velika razpošiljalnica: Industrie u. Versandwerk "Urx", Gradec, Stranberggasse št. 15. Telefon 2565. (44 Kienr.)

Umetni mlin Kukovič v Slov. Bistrici izmenja moko za pešnico, naredi takoj jetmenovo kašo in zmelje vse gospodarsko mletje. 984

Viničarja

z večjo družino sprejme graščinsko oskrbnitvo Josefa pl. Kie-pach v Križevcih na Hrvaškem. 990

Na prodaj novo zidane eno in dva nadstropne hiše v mestu, davka in obdanih doklad prost, s velikimi in majhnimi stanovanji proti solnom obrubenju, se prodajo pod lahkim pogoji. Vpraša se pri Jožetu Nekrop v Mariboru Mostarstrasse št. 29. 484

SLIVE, JABOLKA

kupi 764

108. SEREC, Maribor

Tegetthoffova ulica št. 57.

Posestvo če mogoče z lepim gozdom kupi Matija Obrar, Maribor, Fischergasse 9. 893

Hiša

za najemnike in obrtnike ob prometni Viktorhofovi cesti v Mariboru, nadstropna, s poslopjem na dvorišču, v izmeri 6 3 m, na nilei dolga 3 m, priprava za vsako obrt, se radi bolezn pod ugodnimi pogi proda z mizarstvom vred. Ponudbe sprejema do 1. decembra. g. Jan. Andrej Majcen v Mariboru. 987

Posestvo se da v najem, katero obstoji iz njiv in travnikov, stanovanje in hlev. Na posestvu se lahko redi 4 do 5 glav živine. Drv in stelo dovolj. Več se izve pri lastniku Karl Cimperšek, trgovca Sevnica ob Savi, Sop. Stajersko. 955

Pristavnik (šofer) energičen in trezen samec ali vdovec, ki je rojstveno popojnoma prost, se išče za goščno posestvo s kmetijo v mariborskem okraju. Več mora biti vseh poljed. listih in gozdar-skih del ter živinoreja. Prednost imajo oni, ki so ob enem izkušeni sadjarji in čebelarji. Stanovanje in hrana prosta. Pri zadovoljivem službovanju bi bila služba trajna. Ponudbe z navedbo desedanjega, delovanja, zahtevna plače in označbo oseb, pri katerih se lahko povraža, se nasloviti pod "Šofer št. 950" na upravn. tega lista.

Kupim večje posestvo

z dobrimi travniki in gozdom na Južnemstajerskem (najraje v Sav. dolini) in prostim ponudbe s potrebnim opisom. Naslov pove upravitelstvu "Slov. Gospodarja." 982

JURIJ JUTERSCHNIG

sohodnik v Mariboru

Brandengasse št. 3.

se priporoča vnapolnjeni obdani. da mi povzeta dela moje strke. Izvrtjem jih v vseh slogih slikam nabe, trgovina, doroane fande itd. po niki cen. 963

Gospodje

ki so dobro upeljani v industri- alnih krogih, pri špediterjih, le- karnarjih, drogistih, rudnikih, pol- jedelskih zadrugah in veleposes- tnikih, dobe koristno zastopstvo v kemični tovarni Hugon Pollak, Kri. Vinograd, Jungmannova ulica št. 33. 746

Pozor!

Franc Drobnič lesni trgovec v Laškem trgu kupi vsako množino bukovih drogov (švelarjev) ter plača iste po 7-50 komad, kupi pa tudi okrogel bukov les. 764

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Ad št. 28011 1917.

Repo in zelle kupuje M. Berdajs, Maribor. 880

Gospe

ki so dobro upeljane v industri- alnih krogih, pri špediterjih, le- karnarjih, drogistih, rudnikih, pol- jedelskih zadrugah in veleposes- tnikih, dobe koristno zastopstvo v kemični tovarni Hugon Pollak, Kri. Vinograd, Jungmannova ulica št. 33. 746

Konjak

destiliran iz vina lastnega pridel- ka. Pri oslabelosti od starosti in žlednih težkočah je iz vina de- stiliran star konjak že stoletja znano preizkušeno okrepilo. 12 let starega v 4 politrskih stekle- nicah pošjem franko za 60 K, mlajše za 3 letnega, čudovito bole- dine tolažeše vrgavalno sredstvo soper trganje v udih, 4 politrsko steklenice 48 K. Vino od 56 litrov naprej. Beli rizling in rdeči bur- gunjec per liter K 4 80.

Benedikt Hertl,

veleposesnik, grad Golik pri Ko- njicah, vstajsko.

Vseh vrst

lesa za kurjavo

tudi us štoru takoj kupi

K. Wesiak, Maribor,

Tegetthoffova ulica št. 19. 494

„URAX-

žreblji za čevlje“

Patent glavice „Maus“, s tri- kotno ostrino.

Pošilja se vsako množino po pošti proti povzetju.

Velikost št. 2, 1 zavoj po 1000 komadov K 5 85

Velikost št. 3, 1 zavoj po 1000 komadov K 7 85

I. Industrie u. Versandwerke

„URAX“ Gradec, Stranberggasse št. 15. (Kienr. 43.)

„Pevajoči slavec“.

Knjiga pod naslovom „Pevajoči slavec“ s tridesetimi krasnimi no- vimi narodnimi pesmi. Pošljem jo vsakemu, kdor mi pošlje za K 1 70 novih neobrabljenih poštinihznank ali pa denar po poštini nakaznici. Na dopisnice in sploh na brez- plačna naročila se pa ne morem ozirati. Naročijo se pri MAT. BELEC pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj staj. 375

Krojač sprejme popravila, obra- čunje, predelovanje oblek, na za- htevanje gre na dom, tudi na kmete. Dopisnice: Krojač, Fran- štandauer, 5, Pobrežje pri Ma- riboru. 1005

Automatična mišnica

za pedgna K 6 20

za ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

z ml 4 K 30 v.

Koledar za slovenske vojake za leto 1918. Ta priljubljeni vojaški koledar je zopet izšel. Malo pač je vojakov, ki bi ne bili še imeli dozdev vo- jaškega koledarja in na tisoče si ga je naročilo že za leto 1918. Zdaj torej lahko imajo naši vri vojak zopet svojega zvestega spremljevalca. V koledarju najdejo naši vojak mičen spis o cesarju Karolu I. in cesarici Ziti. Čisto nove določbe o državnih podporah za svojece vpoklicanih, razpravo o pokojninah in vzgojninah vdov in sirot, o po- kojninah invalidov itd. Poleg tega se v koledarju najdejo tudi natančni predpisi, kako je treba po- stopati beguncem, da dobijo begunsko podporo. Ob koncu ima koledar kratek verski poduk za vo- jake in pa molitvenik, obsegajoč najpotrebnejše molitve za krščanskega vojaka. Poleg tega ima koledar 80 strani praznega papirja za pisanje in svinčnik. Vojaki, sezite po novem koledarju in naročite si ga. Domači, kupite možem in sino- vom ta potrebni koledar in pošljite jim ga na bo- jišče! Vkljub temu, da se je v zadnjem letu sko- raj vse podražilo za več kakor 100%, stane Kole- dar za slovenske vojake s poštino vred samo K 1 30. Naroča se samo v Tis- karni sv. Cirila v Mariboru.

Razprodaja posestev.

Del posestev, travniki, njive in vinogradi graščinskega veleposestva BRANEK pri Ljutomeru se bo po parcelah odprodal. Vpraša se pri graščinskem oskrbnistvu Braneke pri Ljutomeru. 990

U VI 403/17 5

V imenu Negovega Velikanstva Cesarja!

C. kr. okrajno sodišče Ptuj je razpravljalo danes v navzočnosti državnega pravdnika, upravitelja Pristolistov, obtoženke Katarine Klasine in zagovornika Dr. König o obtožbi, katero je dvignil, javni obtožitelj zoper Katarino Klasine, roj. leta 1852 v Zg. Jabljanah, prist. v Cirkovcih, r. k. samsta, posestnica v Mhoveah zaradi prestopka po § 411 k. z. predkaznovana, zaradi prestopka navijanja cen in je po predlogu obtožitelja, naj se kaznuje, razodilo tako:

Obtoženka Katarina Klasine je kriva, da je meseca ju- lija 1917 v Mhoveah izrabljaje izredne razmere povzročene z vojno stanjem za krompir očitno čezmerne cede in sicer za vagon 30 kron, za 100 kg 100 kron in za mernik 5 in 6 kron zahtevala. Zakrivila je s tem prestopok po § 20 c. o. z. dne 24. marca 1917 št. 131 drž. z. ter se po isti postavnici določbi obsodi na

14 dni zapora ter globo po 3003 kron,

v slučaju neizpolnitve na daljše 3 mesce zapora ter po § 389 k. p. r. v povrnitev stroškov.

Po § 45 omenjenega c. u. je inrek razsodbe objaviti na stroš. obtoženke v „Grazer Tagespost“, „Grazer Tag- blatt“, „Sajere“ ter v „Slovenskem Gospodarju“ in v občini Cirkovcih javno nabiti

C. kr. okrajna sodnja v Ptuj, odd. VI,

dne 25. julija 1917.

A. Franz l. r. Dr. Fürstbauer l. r. 985

V imenu Njegovega Velikanstva Cesarja!

C. kr. okrajna sodnja v Mariboru kot prizivna so- dnja je vsled naredba z dne 3. 9. 1917 s katero se je raz- prava uredila dne 3. 10. 1917 pod predsedstvom c. kr. dež. sod svet Kronasser v prisotnosti c. kr. dež. sod. svet Koko- ter dr. Torgler in c. kr. okr. sodnika dr. Pichler kot sodnikov in c. kr. sodnika dr. Pammer kot zapisnika- rja v navzočnosti c. kr. I. državnega pravdnika Verderber, zago- vornika dr. Blanke, koncipienta dr. Orosel orega dr. Sad- nik, razpravljala o prizivu, ki ga je obtoženka Katarina Klasine zaradi izreka o krivdi in kazni vložila proti raz- sodbi c. kr. okrajne sodnje v Ptuj z dne 25. 7. 1917 U VI 403/17-6 ter o predlogu zagovornika, da se pobijana razsodba spremeni in o predlogu javnega obtožitelja, da se priziv obtoženke zavrne, spoznala za pravo:

1. Priziv obtoženke zaradi izreka o krivdi se zavrne kot neutemeljen.

2. Prizivu obtoženke zaradi izreka o kazni se priedi- ter se pobijana razsodba tako spremeni, da se obtoženka Katarina Klasine zaradi prestopka po § 20 c. u. z. dne 24. 3. 1917 št. 131 d. z. po isti postavnici določbi z uporabo § 260 b. k. z. na

5 (pet) dni zapora, poostrenega z enim trdim ležiščem ter na globo po 1000 K, v slučaju neizpol- livosti na eden mesec zapora obsodi in se po § 45 leg. cit. objava izreka razsodbe na stroške obtožen- ke samo v „Stajero“ ter „Slovenski Gospodar“ in v prilepekom v občini Cirkovcih uredi.

3. Po § 390 k. p. r. trpi obtoženka stroške priziv- nega postopanja.

C. kr. okrajna sodnja v Mariboru,

dne 3. oktobra 1917.

Vinogradniki pozor!

Na suho cepljene trte so na prodaj
in sicer za leto 1918.

Kdor si želi za svoj vinograd lepo, močno, dobrovkoreninjeno, zdravo in sortirano cepljeno trsje najboljših vrst? Cepljene trte se dobijo dveletne posebno močne in enoletne. Dobi se tudi lepo vkoreninjena bela šmarnica. Cena trtam po dogovoru. Cepljene trte prodaja:

Franc Slodnjak, trtnar,
pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah, p. Juršinci
pri Ptuj, Štajersko. 871

U VI 47/17
8

V Imenu Njegovega Velikanstva Cesarja

C. kr. okrajno sodišče v Ptuj je razpravljalo danes navzočnosti državnega pravdnika opravilca Potočnik, obtoženke Terezije Butolen o obtožbi, katero je dvignil javni obtožitelj zoper Terezijo Butolen, rojena v Mihovcah 28. 9. 1896, prist v Cirkočah, r. k. samaka posestnikova hčer v Mihovcah št. 73 nekažnovana, zaradi prestopka navijanje cen in je po predku obtožitelja najse kazanje razsodilo tako:

Obtoženka Terezija Butolen je kriva, da je dne 7. 7. 1917 v Mihovcah izabljaje izredne razmere povzročene z vojnim stanjem zahtevala za krompir odlično čezmerno ceno po 80 vin. za kg. Zakrivila je s tem prestopok po § 20 c. o. z dne 24. 3. 1917 št. 131 d. z. ter se obsedi po isti postavitni določbi na

14 dni zapora ter po § 389 k. p. r. v povrnitev stroškov.

Po § 46 omenjenega c. u. je izrek razsodbe na stroške obtoženke objaviti v "Tagespost", "Stejere" ter "Slovenski Gospodar" in v občini Cirkočce javno nabiti.

C. kr. okrajna sodnja v Ptuj, odd. VI, dne 9. avgusta 1917

Franc I. r.

Dr. Fürstbauer I. r.

982

Sijajno bodočnost

imajo turške srečke in nove srečke avstr. Rdečega križa vsled njihove vedno zvišujoče se denarne vrednosti! Vsaka srečka zadene! Glavna dobitka znašata čez

1.000.000 kron

Natančno pojasnilo z igralnim načrtom razpošilja brezplačno: Srečkovno zastopstvo
15, Ljubljana. 753

Meier Jožef, Maribor, Bergstr. 16

kupuje orehove, jesenove, brestove, lipove, topolove, jagnjedove hlode (plohe) in ves drugi mehki in trdi les, a le debela ter smerekovo skorjo. Ponudniki naj navedejo zahtevano ceno. 811

Sukanec (cvirn)

takoj in proti primerni proviziji dobavlja tvrdka J. V. Hajdaš, Bedekovčina (Hrvatska.) 981

Medrovino (druk)

iz papirja, pisano in gladko, papirnato špago, cikle in železne in usnjate ščitnike za podplate razpošilja na debelo in drobno po najnižji ceni veletrgovina 923

R. STERMECKI, Celje.
Vzroci in cenik se letos ne razpošilja.

Kotle za žganje in za kuhanje ter parjenje svinjske krme, slamoreznice, mline i. t. d.

vse prvovrstno ima naprodaj

V. Kvartič, 847
Šoštanj štev. 130.

Domovina mora živeti!

Naši sovražniki nočejo miru. Zato nam ne preostane voliti. Vzdržati moramo, potrpeti naprej. Nikdo ne sme sedaj postati truden, nikdo mlačen, nikdo obstati na polovici pota. Za vse velja sedaj geslo: **Naprej!**

Zunaj z orožjem!

Doma z denarjem!

Mladi s svojimi telesi, stari, žene, otroci z blagom in imetjem! Vse za vse! Tako pripravljamo, tako pričakujemo, tako zaslužimo časten mir!

Zato podpiši!

Od c. kr. urada za ljudsko prehrano legitimiran nakupovalec **KAREL ROBAUS**, Maribor, Koroška cesta št. 24. kupuje vsako množino zelja in repe. P. n. producenti se pozivajo, naj mu pošljejo svoje ponudbe pismeno ali ustmeno.

Dovoljenja za pošiljanje, z katerimi je prevoz dovoljen, se preskrbijo. 848

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

reg. zad. z neom. zav.

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po polti so poštne hranilne položnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo

le članom in sicer: za vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 1/2%, na vknjižbo sploh po 5 1/2%, na vknjižbo in poročstvo po 5 1/2%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le kolke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izven praznikov. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo

in prošnje prejema vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo.)

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

so vsako sredo, vsak petek in vsak štjmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačanje in izplačanje se redno samo ob uradnih urah. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

zahajajo v minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge

obrestuje po 4 %, od 1. in 16. v mesecu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripisujejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali situacij.

Na razpolago so strankam brezplačno poštne hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5 %, na vknjižbo in poročstvo po 5 1/2 %, na menice po 6 %, na zastavo vrednostnih papirjev. Prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbrani vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača samo kolke.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in strankah. Prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbrani vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača samo kolke.

Cepljeno trsje!

Cepleno trsje, dveletno zelo močno 100 komadov 50 K, enoletno 100 komadov 45 K, šmarnice necepljene 100 komadov 30 K, prodaja

Anton Slodnjak

trtnar

pošta: JURŠINCI pri PTUJU, ŠTAJERSKO.

● Kupim zamaške in steklenice. ●

Kislo vodo

zdravilno in namizno
slatino razpošiljaA. OSET,
p. Guštani, Koroška

Kupim

BUKOVO OGLJE in DRVA

od enega vagona kg 10000 naprej.

Prosim punudbe. Plačilo naprej.

Jakob Tavčer,

trgovec z ogljem in drvami.

Trst, Via S. Zaccaria 3.

Hrastov in kostanjev les

v deblih in vejah od 10 cm. debelosti naprej
kupi po najvišji ceni

Julij Žigan
na Polzeli v Sav. dol.

Nabirajte in sušite gobe (jurčke)!

Vsako množino lepih suhih gob, orehov, lesnikov in brinjevega olja, kupi in plača po najvišji ceni:

M. RANT, KRANJ (Kranjsko)
prva exportna tvrdka deteljih in gozdnih pridelkov.

Posebno lep zaslužek se ima pri nabiranju in sušenju gob.

Ne pozabite

si nabaviti domačih mlinov (žrmlj), drobilnic, parilnikov, žganjarskih kotlov, plugov, rezalnic, po, decimalnih tehtnic, žitnih čistilnic, kakor tudi vseh drugih poljedelskih strojev in orodij, katera se dobijo v obilni meri in po zmernih cenah pri tvrdki

Maks Schlaming

trgovina s stroji, ljubno na Gornjem Štajerskem
(Leoben).

Kapljice za svinje.

Cena 1 steklenice je K 1-20. O dobrem učinkovanju teh kapljic imam mnogo priznanih in pohvalnih pisem. **F. Prull**, mestna lekarna pri c. kr. orlu Maribor, Glavni trg št. 12, zraven rotovža.

Zahvala!

Najprvo se vam lepo zahvalim za to visokocenjeno zdravilo proti rdečici. Odkar rabim to zdravilo, se nisem imel nobene škode pri svinjah. Iz drugih krajev ališim pritožbe: Meni so vse svinje pred mnogimi raji veliko trpijo, kakor da bi krivovali nekaj kron za zdravilo. Priporočam vsem svinjerejem, naj bi rabili to cenjeno zdravilo. Še enkrat se vam lepo zahvalim in prosim, pošljite mi spet 12 steklenic Veselopotovanjem

Ivan Škorjanc, p. d. Temel, Srednja vas, p. Brda, Koroška

Kupim: Sliovko in posušeno sadje. Cene in množino na Franc Cvek Kamnik, Kranjsko. Prodajam tudi brinovo olje.

974

Sposobni in izvežbani

zastopniki,

zmožni obeh deželnih jezikov se sprejmejo za okraj Rogatec s stalno plačo. Pismene in ustmene ponudbe se pošljejo na pisarno okrajnega vodstva c. in kr. avstr. voj. vdov. in sirot. sklada, odd. vojno zavarovanje, Ptuj, minoritski samo stan.

970

Gosje peruti in perje

z ali brez trdega in stranskega perja (kjer mogoče tudi srednje glavno pero) kupuje vsako množino tovarna krtač Mayr v Steyrju na Gornje Avstrijskem

(Mosse 18)

Safer

za 4 vinogradna posestva, istočasno gozdni čuvaj, oženjen ali samski, se takoj sprejme pri graščinskem oskrbništvu Dornova, p. Moškanjci pri Ptuj.

969

„Panorama-International“

Maribor, Grajski trg št. 3, zraven gostilne „k črnemu orlu“ se priporoča na obilen obisk. Odprto cel dan. Vstopnina 30 v otroci 20 v. Predstava traja 25 minut. Vojni dogodki iz vseh bojišč, pokrajine vseh dežel celega sveta v naravni velikosti, slikovite in reanije. Za malo denarja in malo izgubo časa se vidi mnogo zanimivosti celega sveta. Kdor si enkrat ogleda „Panorama“, pride spet, ker se vedno nove predstave.

Izmed umetnih gnojil se dobi
sedaj samo

kajnit.

Kalijeve soli tudi v spomladi ne bo.

Kdor rabi kajnit, naj takoj piše na:

FR. MULEC

GRAGEC, Felix Dahnplatz št. 6.

Sprejemajo se samo naročila na celi vagon.

Vsako množino

želoda

kupuje tvrdka Anton Kolenc, Celje, ter preskrbi tudi izvozno dovoljenje. Plača se po maksimalni ceni.

986

MUZEJ

Slov. zgodovinskega društva,
Maribor, Koroška cesta 10.
Darujte zanj vse zgodovinsko važne predmete, osebno vojne spomine.

Nakup lesa!

Navedite skrajno ceno, naloženo na žel. postaji in rok oddaje! Takojšnje plačilo proti duplikatom tovarnih listov!

961

Ponudite na metercent:
Kostanjev les, hmeljske droge (stare) hrastov les, smrekovo škorjo. Na kubični meter: Okrogel les (smrekov, borov, hojov) — les za jame (Grubenholz).

Vinko Vabič,
veletržec,

Žalec, Južnoštajersko.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin in premičnin.

A IV 627/17-6

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Celju, odd. IV je po prošnji dedičev v zapuščini dne 3. okt. 1917 umrle Ane Bračič, posestnice v Runtolih št. 1 na prodaj po javni dražbi kmetско posestvo v Runtolih hišna št. 1, obstoječe iz zemljišč vl. št. 90 k. o. Arclin in vl. št. 190 k. o. Forstwald (njive v izmeri 1 ha 90 a 98 m², travniki v izmeri 2 ha 77 a 78 m², gozdi v izmeri 3 ha 72 a 18 m²) s pritlikino vred, (5 glav goveje živine, 3 svinje, krma, slama, vozi, sodi, pijug, brana itd.) za izklicno ceno v znesku 16.400 K.

Dražba se bo vršila ponedeljek, dne 26. novembra 1917 ob 8. uri predpoldne na licu mesta v Runtolih št. 1. Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmejo. Dražbeno izkupilo je položiti v smislu dražbenih pogojev v roke sodnije. Vadij znaša 2000 K. Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri tej sodnji v sobi št. 11. Po sklenjeni dražbi zemljišč se bodo ravno tam tudi prodale potom prostovoljne sodne dražbe razne premičnine, kakor 1 koza, drva, različno orodje, kuhinjska oprava, 1 omara itd. Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmejo, kupnina se mora takoj plačati, premičnine pa se takoj odstraniti.

C. kr. okrajno sodišče v Celju, odd. IV.,
dne 11. novembra 1917.

977

Specerijska in kolonijalna trgovina

Na **Ivan Ravnikar**, Na **Celje** drobo!

kupuje po najvišjih dnevnih cenah vsako množino pristne strdi, voska, kumne, janeža, vinskega kamna in suhih gob

Gnoj

za vlažno zemljo (apneni preparat) prodaja Zagdruga v Račah 100 kg po 2 K 80 h. Vreče mora kupec sam poslati. Tega dušičnatega gnojila se mora vzeti za oral najmanj 500 kg.

Zahvala.

Kongregacija žolskih sester v Mariboru izreka tem potom najprisrčnejšo zahvalo vsem, ki so se udeležili pogreba naše sestre

Mr. Petronile Kukovič,

ki je zadnja leta delovala na podružnici v Velikoveu ter v bolezni nekaj časa s posebnim dovoljenjem bivala na svojem rojstnem domu v Špitalcu, kjer je dne 2. novembra t. l. mirno v Gospodu zaspala. Veseli nas, da je imela tako lep pogreb, posebno radi tega, ker se ga vsled težavnih veznih razmer ni moglo udeležiti več sester

Posebno se zahvaljujemo prečastitemu gospodu župniku Janezu Goričarju, ki so ji v bolezni večkrat tako daleč prinesli av. Obhajilo in jo obiskovali. Vsako stopinjo, ves trud naj ljubi Bog tisočkrat povrne!

Objednam izrekamo svojo zahvalo blagi materi, dragim njenim sestram in bratom ter sploh vsem domačim, ki so jo okrhovali v bolezni. Plačilo ne bo izostalo.

Zahvaljujemo se tudi Marijini družbi iz Loč, ki je prišla k pogrebu in jo nosila, pevskega zboru iz Špitalca, ki ji je zapel nagrobno, ter sploh vsem, ki so se udeležili pogreba.

Naj bi bil pogreb prve redovnice v Špitalcu močen poziv vsem, ki jih je znabiti ljubi Jezus že izbral za svoje neveste. Vedno je in ostane resnično, da je redovno življenje pogosto težavno, a sladka je smrt vsakterega, ki zmaga v vztraja.

989